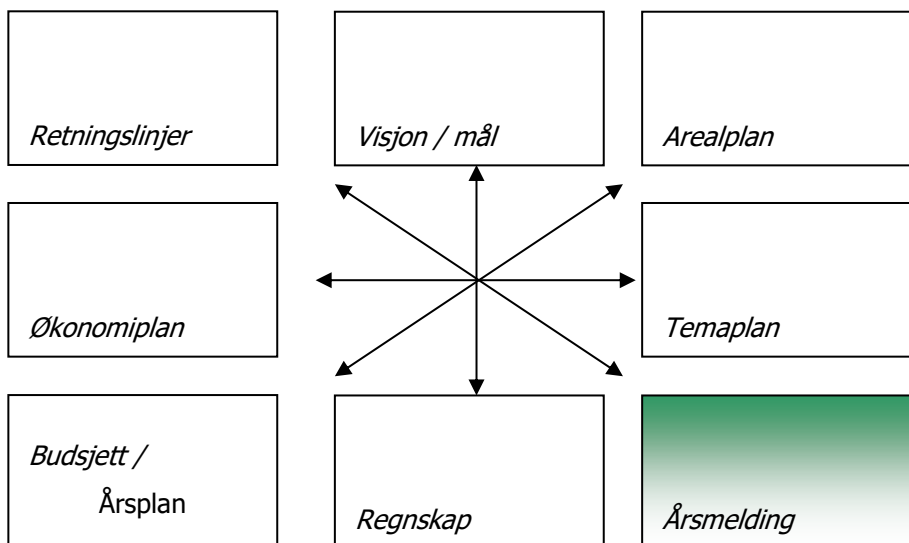

Kommuneplan for Flatanger Kommune

Årsmelding 2017

Vedtatt av Flatanger kommunestyre den 21.06.2018 sak 29/18

Innholdsfortegnelse	Side
1. Innledning	3
2. Årsberetning 2017 for Flatanger kommune	4
2.1 Generelt om den økonomiske situasjon	4
2.2 Driftsregnskapet	6
2.3 Finansreglement rapportering	10
2.4 Investeringsregnskapet	11
2.5 Balanseregnskapet	12
2.6 Andre forhold av betydning for kommunen	14
2.7 Økonomiske utfordringer/strategier	19
2.8 Etisk standard og kommunens interne kontroll	19
2.9 Likestilling	21
2.10 Forhold mht å hindre diskriminering m.v..	22
3. Årsrapport for driftsenhetene	23
4. Sentrale styringsorganer	23
4.1 Beskrivelse av virksomheten	23
4.2 Ressursinnsats/ressursutnyttelse	23
4.3 Behandlede saker 5 siste år	24
4.4 Fremtidige utfordringer	24
5. Fellesutgifter, stab, støtte	25
5.1 Beskrivelse av virksomheten	25
5.2 Ressursinnsats/ressursutnyttelse	25
5.3 Måloppnåelse med vurdering	27
5.4 Fremtidige utfordringer	29
5.5 IK/HMS-status	29
6. Oppvekst og kultur	30
6.1 Beskrivelse av virksomheten	30
6.2 Ressursinnsats/ressursutnyttelse	30
6.3 Måloppnåelse med vurdering	31
6.4 Fremtidige utfordringer	37
6.5 IK/HMS-status	37
7. Helse, sosial, pleie og omsorg	39
7.1 Beskrivelse av virksomheten	39
7.2 Ressursinnsats/ressursutnyttelse	39
7.3 Måloppnåelse med vurdering	39
7.4 Fremtidige utfordringer	43
7.5 IK/HMS-status	43
8. Næring, miljø og teknisk	44
8.1 Beskrivelse av virksomheten	44
8.2 Ressursinnsats/ressursutnyttelse	44
8.3 Måloppnåelse med vurdering	45
8.4 Fremtidige utfordringer	49
8.5 IK/HMS-status	49
9. Kirkelige formål	50
9.1 Beskrivelse av virksomheten	50
9.2 Ressursinnsats/ressursutnyttelse	50
9.3 Måloppnåelse med vurdering	50
9.4 Fremtidige utfordringer	50

1. Innledning.

I årsmeldingen finner vi kommunens årsberetning (pliktig del i henhold til kommuneloven) som del 1, og en rapport fra hovedansvarsområdene med driftsansvar som del 2.

Del 1 Årsberetningen.

Kommunelovens § 48 pkt. 5 og 6 lyder:

5. I årsberetningen skal det gis opplysninger om forhold som er viktige for å bedømme kommunens eller fylkeskommunens økonomiske stilling og resultatet av virksomheten, som ikke fremgår av årsregnskapet, samt om andre forhold av vesentlig betydning for kommunen eller fylkeskommunen. Det skal også redegjøres for tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å sikre betryggende kontroll og en høy etisk standard i virksomheten. Det skal redegjøres for den faktiske tilstanden når det gjelder likestilling i fylkeskommunen eller kommunen. Det skal også redegjøres for tiltak som er iverksatt, og tiltak som planlegges iverksatt for å fremme likestilling og for å hindre forskjellsbehandling i strid med likestillingsloven, samt for å fremme formålet i diskrimineringsloven og i diskriminerings- og tilgjengelighetsloven.

Departementet kan gi forskrift med nærmere regler om årsregnskapet, årsberetningen og regnskapsføringen.

Årsberetningen skal ut fra dette krav til innhold og konsistens satt i kommuneloven og i tilhørende standarder; KRS 6.

Del 2. Årsrapportering for driftsenhetene

Innenfor hovedansvarsområder med driftsansvar, er rapporten delt inn i 5 avsnitt:

- 1) Beskrivelse av virksomheten
- 2) Ressursinnsats/ressursutnyttelse
- 3) Måloppnåelse
- 4) utfordringer framover
- 5) IK/HMS-status

2. Årsberetning 2017 for Flatanger kommune

2.1 Generelt om den økonomiske situasjon.

Kommunen har over tid arbeidet målrettet med økonomisk omstilling for å tilpasse driften i forhold til inntektene. Samtidig med dette arbeidet har fokuset vært rettet mot tjenestekvalitet, og at kommunen oppfyller egne satte standarder, samt krav i medhold av lov og forskrift. De siste år har vi klart å senke nettokostnaden på driften i takt med inntektsnedgangen, men vi er fortsatt inne i en krevende fase der det totale ressursbruk må senkes uten at tjenestenivå og kvalitet blir vesentlig forringet. Bakgrunnen til dette er bl.a. at kommunens finanskostnader vil øke i årene som kommer grunnet gjennomføring av store lånefinansierte investeringsprosjekt. Imidlertid tyder utviklingen, samt prognosene, på at den vedvarende trenden med reduksjon i antall unge innbyggere i kommunen nå er i ferd med å snu. Dette bidrar til at nivået på kommunens frie inntekter vil opprettholdes i større grad enn hva som har vært tilfelle de senere år. I stor grad knyttes tildelt statlig rammetilskudd for kommunene til innbyggertall og befolkningssammensetning.

Vi har hatt følgende utvikling i folketall i 2017, samt endringer i sammensetning over år:

Folketall 1.1.17	Fødte	Døde	Innflyttere (Av dette fra utland)	Utflyttere (Av dette til utland)	Folketall 31.12.17
1090	6	11	78 (12)	58 (9)	1105

Antall innbyggere innenfor utvalgte aldersgrupper. Utvikling de siste 10 år:

Pr. 1. januar	0 - t.o.m. 15 år	67 år og eldre
2009	225	207
2010	206	209
2011	195	215
2012	192	216
2013	199	222
2014	181	223
2015	177	220
2016	162	224
2017	155	220
2018	151	228

Kommentar til begge tabeller:

Etter flere år med en positiv økning i folketallet fram tom 2012, har vi over noen år hatt en jevn befolkningsnedgang; 2013 (38 innbyggere), 2014 (1 innbygger), 2015 (16 innbyggere) og nå i 2016 (13 innbyggere). I 2017 hadde vi imidlertid en befolkningsvekst på 15 flere innbyggere. Fortsatt bidrar innflytting fra utland betydelig m.h.t. å hindre en raskere nedgang i folketallet. Den vedvarende nedgangen i antall "unge" innbyggere gir mye av forklaringen på kommunens realnedgang på inntektsiden de siste år. Imidlertid var skatteinngangen i 2017 høyere enn budsjettert, og dette førte til at kommunen unngikk realnedgang i de frie inntektene dette år.

Som et ledd i kommunens økonomiske omstillingsarbeid, ble det i 2012 inngått en avtale med Fylkesmannen; "Forpliktende plan".

I forpliktende plan lå en forutsetning om at kommunen skulle redusere kostnader/øke egne inntektsmuligheter til et nivå som står i forhold til et framtidig forventet inntektsnivå på statens frie inntekter til kommunen. For at kommunen skulle ha tid og mulighet til å omstille seg, ble kommunen i en overgangsperiode tilgodesett med økte inntekter gjennom statlige skjønnsmidler ("omstillingsskjønn"). Formelt ble inngåtte forpliktende avtale mellom Fylkesmann og Kommune avvirket i slutten av 2014, men avtalt omstillingsskjønn på kr. 775.000 for 2015 ble likevel effektivert som siste år i omstillingsperioden. 2016 var ut fra dette det første år siden 2012 der ikke kommunen ble kompensert økonomisk med statlige skjønnsmidler i forbindelse med omstillingsarbeidet. Ut fra dette er det svært positivt at kommunen kunne levere et tilfredsstillende økonomisk resultat både i 2016 og 2017, og er således et godt utgangspunkt når en nå står overfor betydelige investeringer i faste anlegg.

Omstillingsskjønn fra staten knyttet til "Forpliktende plan":

2012	2013	2014	2015	2016	2017
Kr. 4.100.000,-	Kr. 2.325.000,-	Kr. 1.550.000,-	Kr. 775.000,-	Kr. 0,-	Kr. 0,-

Utvikling av kommunens frie inntekter, nominell kroneverdi fra 2016 til 2017, 1000 kr:

År:	2016	2017
Rammetilskudd inkl. skjønn	52.734	53.318
Skatt på inntekt og formue eks. eiendomsskatt	24.250	26.376
Sum frie inntekter ra stat	76.984	79.694

Prognosert lønns- og prisvekst fra 2016 til 2017 i kommunesektoren var på 2,5 %. Dette ga en reell inntektsvekst på kommunens frie inntekter på ca. kr. 0,8 mill. kr. i 2017 i forhold til 2016. Dette skyldes større vekst i kommunens andel av skatteinntektene enn hva som var forutsatt i budsjett.

Kommunens økonomiske utvikling over tid (nominell kroneverdi i 1000 kroner), samt nøkkeltall (R = regnskap, B= budsjett):

	2013	2014	2015	2016	R-2017	B-2017	Avvik 2017
Til fordeling til drift, kr.	73.717	85.654	78.270	81.861	86.596	85.589	+1.007
Regnskapsmessig resultat = Mindre/merforbruk (-) i h.h.t. budsjett, kr.	-1.087	771	1.633	3.294	3.166	0	+3.166
Netto driftsresultat, kr.	1.095	1.092	1.937	3.159	5.958	-1.261	+7.219
Driftsmargin = Netto driftsresultat i % av driftsinntekter	1,0	0,9	1,8	2,8	4,9	-1,2	
Gjeldsgrad	7,44	5,68	5,08	4,89	4,30		
Egenkapitalandel (Soliditet)	0,12	0,15	0,16	0,17	0,19		
Arbeidskapital, kr.	9.562	24.641	20.375	12.314	37.499		
Likviditetsgrad 1	1,52	2,45	2,27	1,64	2,83		

Forklaringer nøkkeltall:

Driftsmargin = Netto driftsresultat i % av driftsinntektene

Gjeldsgrad = Kortsiktig gjeld + langsiktig gjeld (inkl. pensjonsforpliktelser)/Egenkapital

Egenkapitalandel = Egenkapital/Totalkapital

Arbeidskapital = Omløpsmidler – kortsiktig gjeld

Likviditetsgrad 1 = Omløpsmidler/Kortsiktig gjel

Kommentarer til tabell:

Netto driftsresultat er den viktigste økonomiske indikatoren i kommuneregnskapet, og det er et overordnet mål for kommunesektoren at netto driftsresultat bør ligge på ca. 1,75 -2 % av driftsinntektene (driftsmargin). Dette for å kunne bygge opp en nødvendig buffer for framtidige utfordringer, egenfinansiere investeringer og finansiere uventede hendelser.

I 2017 ligger kommunen over den anbefalte margin med et netto driftsresultat på 4,9% av driftsinntektene.

2.2 Driftsregnskapet

(1000 kr)	Regnskap	Regnskap	Budsjett	Avvik
	2016	2017	2017	Kroner
Skatt på inntekt og formue	26.366	26.376	25.032	+1.344
Eiendomsskatt	4.145	4.272	4.050	+222
Ordinært rammetilskudd	52.734	53.318	53.996	-678
Andre generelle statstilskudd	3.376	11.508	6.496	+5.012
Brukerbetalingar	4.167	4.582	4.305	+277
Salgs- og leieinntekter	8.916	8.616	8.390	+226
Overføringer med krav om motytelse	11.250	11.118	5.689	+5.429
Andre overføringer	190	1.457	35	+1.422
Sum driftsinntekter	111.144	121.247	107.993	+13.254
Lønn og sosiale utgifter	-68.176	-71.404	-69.864	-1.540
Andre driftsutgifter	-40.478	-42.664	-38.369	-4.295
Sum driftsutgifter	-108.654	-114.068	-108.233	-5.835
Brutto driftsresultat	2.490	7.179	-240	+7.419
Netto finansutgifter	-4.893	-6.066	-5.261	-805
Motpost avskrivninger	5.561	4.845	4.240	+605
Netto driftsresultat	3.159	5.958	-1.261	+7.219
Anvendelse av netto dr.resultat:				
Overført investeringsregnskap	0	0	-1.600	
Avsetninger i året	-3.323	-8.256	-3.303	
Bruk av tidligere avsetninger	3.459	5.465	6.164	
Årets regnskapsmessige resultat	3.294	3.166	0	
Driftsmargin/Netto driftsresultat i % av driftsinntektene	2,8	4,9	0	

Kommentarer:

Netto driftsresultatet viser et overskudd på kr. 5.958.000, noe som er hele kr. 7.219.000 bedre enn budsjettet. Dette utgjør ca 4,9% av totale driftsinntekter.

Sammenligningstall, netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter:

Kostragruppe 5: 2,7

Gj.snitt kommuner i Nord-Trøndelag: 3,0

Høylandet kommune: 0,4

Inne i kommunens positive netto driftsresultat ligger imidlertid noen «ekstraordinære inntekter»:

- Kr. 1.387.000 i tilskudd i forbindelse med bosetting av flyktninger som ikke ble benyttet i 2017. (Tilskuddet ble utbetalt for hele 2017, mens deler av bosettingen skjedde først godt ute i 2017)

Korrigert/reelt netto driftsresultat er ut fra dette:

Regnskapsmessig netto driftsresultat:	Kr. 5.958.000
- Bosettingstilskudd	Kr. 1.387.000
- Netto premieavvik, pensjon	Kr. 651.000
Korrigert/»reelt netto driftsresultat«	Kr. 3.920.000

Snaranalyse av økonomisk situasjon bekrefter kommunens økonomiske utfordringer, men den bekrefter også at vi fram til nå har gjennomført nødvendig og betydelig omstilling.

Budsjettavvik som forklarer driftsresultat for 2017. Alle beløp i 1000 kroner

	Underskudd	Overskudd
HA 0, Sentrale styringsorganer	83	
HA 1, Fellesutgifter, stab, støtte		1.869
HA 2, Oppvekst, kultur		1.071
HA 3, Helsev., sosiale tj., pleie/omsorg		1.758
HA 4, Næring, miljø, teknisk	725	
HA 5, Kirkelige formål		4
Totalt alle driftsenheter		3.894
FA 80 Skatt på inntekt og formue		1.566
FA 84 Rammetilskudd mv *		149
FA 85 Andre statlige refusjoner	48	
FA 88 Pensjon/Premieavvik	1.572	
FA 89 Avskrivninger/reserv nye bevilgninger		22
FA 90 Renter	600	
FA 91 Avdrag	253	
FA 92 Aksjer/utbytte		0
FA 93 Disponering av tidl. Års res. mm		0
FA 95 Fond- Avsetning/bruk		9
Driftsresultat **		3.166

*Rammetilskudd; Herav utbetalt fra havbruksfondet kr. 827.000, og som ikke det var budsjettet med.

** Driftsresultatet er bunnlinja i kommunens driftsregnskap, og viser netto driftsresultat pluss bruk av fond (sparte penger fra tidligere år) minus avsetninger til fond. Driftsresultatet kan beskrives som et budsjettavvik.

Kommentarer/forklaring på avvik:

Umiddelbare forklaring på mindreforbruk i forhold til budsjett er at de kommunale driftsenheter samlet kom ut med et mindreforbruk på i alt ca 3,9 mill kr. (Kr.1.615.000 av dette skyldes lavere innbetalinger til pensjon (KLP/SPK) enn budsjettet (Må imidlertid ses i sammenheng ned lavere inntektsført premieavvik enn budsjettet), samt 1.387.000 skyldes inntektsføring av ubenyttet tilskudd til flyktningetjenesten.) Forskjellen mellom betalt pensjonspremie og beregnet pensjonskostnad betegnes som premieavvik og skal inntekts- eller utgiftsføres med tilbakeføring igjen over de neste 7 årene. Positivt premieavvik, (kr. 651.000,- i 2017) er altså penger som er utbetalt av kommunekassen, men som ikke er utgiftsført. Positive premieavvik, som vi har hatt de siste år, presser derfor kommunens likviditet.

Kommentarer på de største budsjettavvik ellers (for detaljert forklaring på avvik, se områdenes årsmelding lengre ute i dokumentet):

Sentrale styringsorganer:

- Merforbruk skyldes overforbruk knyttet til politisk drift, kommunestyre, andre utvalg og NMT skyldes noe høyere politisk aktivitet enn forventet, ikke minst knyttet til den faste plan- og byggekomite.

Fellesutgifter, stab og støtte:

- Mindreforbruk skyldes i hovedsak utbetalt, ikke benyttet integreringstilskudd til bosetting av flyktninger, med i alt kr. 1.387.000.
- Videre har det vært et mindreforbruk på kontingenter, kontormateriell og rekvesita.
- Mindreforbruk på lønn som er knyttet til at stillingen rådgiver personal sto vakant i begynnelsen av 2017.

Oppvekst, kultur:

- Mindreforbruk skyldes i hovedsak: Ikke effektivert planlagt kjøp av IT-tjenester (skjøvet ut til 2018), redusert kostnad skoleskyss, reduserte nettokostnader barnehager og SFO, samt delvis vakanse på deler av kultursjefsstilling i forbindelse med nyrekruttering.

Helsev., sosiale tj., pleie/omsorg:

- Mindreforbruk lønnsmidler pga av at tiltredelse i nyopprettet kommunal fysioterapeut-stilling ikke skjedde før 1.11.2017.
- Lavere forbruk på økonomisk sosialhjelp enn hva som var budsjettet.
- Lavt forbruk på tiltaksbudsjett i barnevern.
- Redusert innleie vikarer ved sykefravær og i drift ellers på grunn av perioder med mindre press på tjenestene i helse- og omsorg.

Næring, miljø, teknisk:

- Merforbruk, drift av kommunale veier, ca. kr. 300.000,-.
- Merforbruk, drift brannvern, ca kr. 150.000,-.
- Merforbruk, drift og vedlikehold kommunale bygg, totalt ca. kr. 200.000,-. (Merforbruk på Utvorda Skole ca. kr. 300.000 grunnet egenandel forsikringssak.)
- Økte inntekter, husleie

Kirkelige formål:

- Lite avvik

Rammetilskudd mv:

- Svikt i prognoserte rammeoverføring på kr. 0,678 mill.
- Inntekt fra havbruksfondet på kr. 0,827 mill som ikke var budsjettet.

Skatt på inntekt og formue:

- Merinntekt på kommunens andel av skatteinntektene på ca kr. 1,3 mill. Et godt bilde på høy yrkesdeltakelse i kommunens næringsliv. Må også ses i sammenheng med inntektssvikt i rammeoverføringene.
- Inntekter fra eiendomsskatteordningen i 2017, kr. 4,27 mill, er også ca kr. 200.000 høyere enn budsjett.

Andre statlige refusjoner:

- Små avvik

Premieavvik:

- Lavere regnskapsmessig inntekt på ca kr. 1,6 mill enn budsjettet. Faktisk innbetalt pensjon av lønnsutbetalinger ble ca kr. 1,6 mill lavere enn budsjettet. Ut fra dette ble kommunens regnskapsførte pensjonskostnader i 2017 totalt i tråd med budsjett.

Avskrivinger/reservert nye bevilgninger:

- I tråd med budsjett

Renter/avdrag:

- Merforbruk på kr. 853.000.

Prosentfordeling av nettoutgifter til de ulike kommunale driftsenheter de siste 5 år, ekskl avskrivingskostnader:

	2013	2014	2015	2016	2017
HA 0, Sentrale styringsorganer	1,9%	1,6%	2%	1,9%	2,0%
HA 1, Fellesutgifter, stab, støtte	9,2%	9,2%	9,2%	8,1%	8,7%
HA 2, Oppvekst, kultur	27,7%	28,2%	29,4%	27,9%	26,5%
HA 3, Helsev., sosiale tj., pleie/omsorg	48,7%	48,2%	46,6%	47,3%	47,4%
HA 4, Næring, miljø, teknisk	11,1%	11,4%	11,3%	13,3%	13,8%
HA 5, Kirkelige formål	1,4%	1,4%	1,5%	1,5%	1,6%
Totalt	100%	100%	100%	100%	100%

Kommentar:

I forhold til gj.snitt i de siste driftsår kan en i 2017 se følgende utvikling:

En ser at i driftsmidler til fordeling har andel nettokostnad innenfor Næring, miljø og teknisk økt. Størst nedgang innenfor Oppvekst og kultur.

Renter og avdrag har utviklet seg som følger:

1000 kr	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Renteutgifter	2 365	1 858	2 139	1 973	1 748	1 386	2 000
Renteinntekter	-689	-458	-328	-446	-607	-442	-616
Netto renteutgifter	1 675	1 400	1 811	1 527	1 141	944	1 384
Avdrag på lån	3 976	3 980	4 534	4 794	4 499	3.953	4 703
Netto kapitalutgifter	5 651	5 380	6 345	6 321	5 640	4 897	6 087
Netto utg. i % av driftsinntektene	6,0	5,0	5,8	5,4	5,1	4,3	5,0

Sammenligningstall, netto finans og avdrag i % av brutto driftsinntekter:

Kostragruppe 5: 3,1

Gj.snitt kommuner i Nord-Trøndelag: 5,3

Høylandet kommune: 3,5

Utvikling utmålt eiendomsskatt i kommunen:

Tall i 1000 kroner	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Totalt	2.414	2.468	3.405	3.541	4.145	4.272
Eiendomsskatt i % av brutto driftsinnt.	2,2	2,0	2,9	3,25	3,7	3,5

Fra om med 2012 ble det innført eiendomskatteordning til å gjelde for hele kommunen. Skattesats i 2017 var på 4,0 promille.

Sammenligningstall, eiendomsskatt i % av brutto driftsinntekter:

Kostragruppe 5: 3,3

Gj.snitt kommuner i Nord-Trøndelag: 2,4

Høylandet kommune: 0,5

Landet utenom Oslo: 3,3

2.3 Finansreglement -rapportering

	31.08.2017	31.12.2016	31.12.2017
	1000 kr -andel %	1000 kr -andel %	1000 kr -andel %
AKTIVA			
Innskudd hos hovedbank DnB Nor	40 340 - 83,3 %	6 676 - 47,4%	1 194 - 3,3 %
Innskudd i andre banker (SMN)	453 - %	453 - 3,2%	28 314 -78,0 %
Skattetrekkkonto (DnB) ikke likvid	2 914 - 6,0 %	2 293 - 16,3 %	2 496 - 6,9 %
Annen overskuddslikviditet:			
Innskudd i andre banker (KLP)(EK)	3 473 - 7,2 %	3 473 - 24,7%	3 071 - 8,5 %
Andelskap. i (pengemarkeds)fond:			
Fond (Basarkto/Minnefond pleie/oms.)	127 - %	67 - 0,4%	149 - 0,4 %
Madsenfondet (testam. arv)	1 092 - 2,2 %	1 127 - 8,0 %	1 088 - 2,9 %
Finansielle anl.midler (aksjer/aksjefond/utlån) unntas			
Direkte eie verdipapirer (rentebær.)			
Samlet korts. likviditet	48 399 - 100 %	14 089 - 100%	36 312 - 100%
Avkastning siden 31.12.XX	Kun renteinnt.	Kun renteinnt.	Kun renteinnt.
Største tidsinnskudd i perioden (Terminbeløp av rammetilskuddet fra Staten) (+ årets låneopptak på 30')	6 254	6 123	6 254
PASSIVA	1000 kr - %	1000 kr - %	1000 kr - %
Lån med p.t. rente	22 732 - 20 %	52 804 - 62,9 %	20 660 - 49,3%
Lån med NIBOR-rente	18 612 - 17 %	13 454 - 16,0%	20 730 - 35,0%
Lån med fast rente	70 010 - 63 %	17 722 - 21,1%	67 617 - 15,7%
Rentebytteavtaler			
Finansiell leasing			
Samlet langsiktig gjeld (lån)	111 354- 100%	83 980 - 100%	109 007 - 100%
Eff. rentekostnad siden 31.12.XX	Kun renteutg.	Kun renteutg.	Kun renteutg.
Antall løpende enkeltlån	19	18	19
Største enkeltlån	30 000	25 917	29 500
Gjeldende finansstrategi:			
Holde prioritering på løpende rentebetingelser NIBOR og PT-rente	Flyttet mer over på faste vilkår		Stabilt
(90/10). Lang horisont for løpetid (%)	37/63	79/21	38/62

2.4 Investeringsregnskapet

Oversikt over investeringsprosjekter i 2017

Prosjekt	Tittel	Regnskap 1000 Kr	Budsjett 1000 Kr
0210	Vik, Stedsutvikling	0	250
0281	Bygdemuseet	0	120
0414	Bolig Brønbo	905	650
0419	Boliger – Trygdheim leil.4	484	850
0408	Asfaltering	0	1.250
4301	Brannbil/feiebil	3.611	2.875
4305	Ny brannstasjon	119	5200
4000	Lauvsneselva reg.plan/utbedr	27	180
0446	Storlavika Øst	1.673	0
0442	Storlavika Vest	11	1.950
0448	Storlavika Topp	2.600	0
0449	Storlavika Topp2	2.138	950
0443	Miljøbygget	628	500
0421	Adresseringsprosjekt	91	370
4443	Nybygg 4-mannsbolig	4.927	10.000
0300	Nye Pleie og oms.tun	4.689	10.000
0300	Pleie og oms.tunet	3.529	5.000
0402	Maskiner	165	120
0403	Havner	210	350
0404	Kloakk Øra	0	335
0423	Langtjønna boligfelt	126	300
0404	Åttemansbolig Integrer.tj	4.645	8.900
0425	Utv boligfelt	487	875
0431	Lauvsneshaugen nord	0	1.700
4503	Tomteomr. Fløanskogen II	668	620
4504	Infrastruktur Mobil/bred.	0	1.000
4507	Boligtomt Rebbuodden	60	0
5100	Løvøy kirke	572	1.345
5102	Vik kirke	9	100
	Totalt Investeringer, anleggsmidler	32.374	55.790
	Utlån og forskutteringer	0	0
	Kjøp av aksjer og andeler	447	350
	Avdrag på lån	273	0
	Dekning av tidligere års udekket	11.069	11.069
	Årets finansieringsbehov	44.163	67.209

Investeringer, finansiert på følgende måte:

Tittel	Regnskap 1000 kr	Budsjett 1000 kr
Bruk av lånemidler	-35.284	-56.234
Inntekter fra salg av anleggsmidler	-150	-850
Tilskudd til investeringer	-1.763	-1.800
Kompensasjon for merverdigavgift	-4.142	-6.580
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	-1.214	-12
Andre inntekter	0	0
Overført fra driftsregnskapet	0	-1.600
Bruk av avsetninger	-1.609	-133
Sum finansiering	-44.163	-67.209
Udekket finansiering	0	0

Flere av prosjektene er ikke fullført i 2017, og videreføres i henhold til nytt budsjett i 2018. Investeringsregnskapet er i 2017 gjort opp i balanse inkl inndekning av ubalanse i 2016 med kr. 11.069.748,-.

Det vises for øvrig til kommentarer innenfor hovedansvarsområde 4 i årsmeldingen. Generelt kan en si at budsjetterte investeringsoppdrag er for ambisiøse sett i forhold til tilgjengelig ressursinnsats i byggeledelse.

2.5 Balanseregnskapet

<i>(Beløp i 1000 kr)</i>	2013	2014	2015	2016	2017	Endring 2016-17
<i>Anleggsmidler</i>	262.337	276.915	291.413	305.890	341.410	+35.520
<i>Herav pensjonsmidler</i>	128.511	142.880	151.837	154.778	163.055	+8.277
<i>Omløpsmidler</i>	28.387	41.661	36.383	31.663	57.955	+26.292
Sum eiendeler	290.724	318.576	327.796	337.553	399.365	+61.812
<i>Egenkapital</i>	34.460	47.665	53.884	57.335	75.309	+17.974
<i>Langsiktig gjeld</i>	237.555	253.891	257.904	260.869	303.561	+42.692
<i>Herav pensjonsforpliktelse</i>	165.860	178.603	185.450	191.886	194.552	+2.666
<i>Herav lånegjeld</i>	71.694	75.288	72.454	68.984	109.009	-40.025
<i>Kortsiktig gjeld</i>	18.715	17.020	16.008	19.349	20.496	+1.147
Sum egenkapital og gjeld	290.724	318.576	327.796	337.553	399.365	+61.812

Tabellen over viser hovedelementene i balanseregnskapet. Fra og med 2002 ble det innført nye regler for regnskapsføring av pensjon. Dette har medført at pensjonsmidler skal føres som anleggsmidler, og pensjonsforpliktelser skal føres som langsiktig gjeld. Kommunens lånegjeld økte med ca 40 mill i 2017. Ca kr.11 mill av dette skyldes underdekning i investeringsregnskapet i 2016. Videre minket differansen mellom pensjonsmidler og framtidig pensjonsforpliktelse med ca kr. 5,6 mill i 2017. Totalt er det pr. 31.12.2017 regnskapsført ca kr.31,5 mill i høyere pensjonsforpliktelse enn bokførte pensjonsmidler.

Utvikling lånegjeld pr. 31.12. (Tall i 1000-kroner):

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
<i>Brutto lånegjeld</i>	71 937	71 694	75.288	72.454	68.984	109.009
- <i>Utlån Husbank</i>	-4 872	-2 663	-3.533	-5.197	-5.680	-5.407
<i>Netto lånegjeld</i>	67 065	69 031	71.756	67.257	63.304	103.601
<i>Netto lånegj. i % av driftsinnt.</i>	62,0	63,3	61,0	61,7	57,0	75,5

Tabellen viser at kommunen, etter en periode over flere år med relativt stabil moderat lånegjeld, økte denne med ca kr. 40 mill i 2017. Ca kr. 11 mill av dette skyldes inndekning av udekket finansiering av investeringene i 2016. Videre bemerkes at kommunens omløpsmidler økte med ca kr. 26,3 mill i 2017.

Sammenligningstall, netto lånegjeld i % av driftsinntektene:

Kostragruppe 5: 67,4

Gj.snitt kommuner i Nord-Trøndelag: 90,7

Høylandet kommune: 48,1

Utvikling av fondsreserve pr. 31.12. (Tall i 1000-kroner): **OK**

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Disposisjonsfond	5.985	4.697	2.660	2.489	4.079	6.943
Bundne driftsfond	4.258	7.480	8.722	9.462	9.309	10.937
(Mindreforbruk 2017)						(+3.166)
Sum fond til drift	10.243	12.177	11.382	11.951	13.388	17.880
Ubundne investeringsfond	1.139	1.139	6.174	6.174	6.453	6.453
Bundne investeringsfond	1.403	415	1.429	441	418	416
Sum fond til investering	2.542	1.554	7.603	6.615	6.871	6.869
Disp.fond i % av driftsinnt.	5,5%	4,3%	2,3%	2,3%	3,7%	5,7%

Ubundne fond = Foreligger ikke krav/føringer på bruk

Bundne fond = Foreligger krav/føringer på bruksformål (Driftsfond er øremerket)

Kommentar:

Av disposisjonsfondet kan kr. 748.000 tilskrives ubrukte tilskuddsmidler gitt til integreringsarbeidet (avsatt i 2017).

Av mindreforbruk i 2017 kan kr. 1.387.000 også tilskrives ubrukte tilskuddsmidler gitt til integreringsarbeidet.

Kommunens økonomiske buffer for å møte uforutsette utfordringer og hendelser vedr. drift er økende. Forutsatt at deler av mindreforbruk i 2017 avsettes i i tråd med foreliggende budsjett for 2018 til disposisjonsfondet, blir beholdningen kr. 9,5 mill i dette fond (hvorav tilsammen kr. 2.135.000 kan tilskrives ubrukte driftsmidler knyttet til integreringstjenesten). Når det i vedtatt økonomiplan ligger en del usikre og lite utredete tiltak for kostnadsreduksjoner, evt. fortsatt befolknings- og demografiutfordringer, samt sterk økning i kommunens finanskostnader grunnet store investeringer, er kommunens buffer og handlefrihet likevel begrenset.

Sammenligningstall, disposisjonsfond i % av driftsinntektene:

Kostragruppe 5: 7,8

Gj.snitt kommuner i Nord-Trøndelag: 6,8

Høylandet kommune: 11,9

2.6 Andre forhold av vesentlig betydning for kommunen

Arbeidet med å øke kommunale inntekter.

Kommunen har deltatt aktivt i medlemsorganisasjonen Norske Fjord- og Kyst Kommuner (NFKK), bl.a. for at en skal bidra til en større andel av verdiskapningen fra havbruksnæringa faller tilbake på morkommunene. Bl.a. NFKK's arbeid har medført opprettelse av havbruksfondet (2016), som i sin tur skal gi oppdrettskommunene direkte vederlag i forbindelse med utsalg av økt vekst i næringa. Til nå har denne ordningen medført en utbetaling til kommunen, på tampen av 2017, med kr. 827.000. I og med at Flatanger innehar en betydelig andel av MTB (Maksimal Tillatt Biomasse) konsesjonsgitt produksjonsvolum, vil f.eks. utsalg av 1% produksjonsøkning fra stat til næring anslagsvis gi kr. 3 mill i vederlag til kommunen. I økonomiplanperioden fram til og med 2021 er det budsjettert med ytterligere kr. 20 mill i overføringer fra havbruksfondet til kommunen.

Pr. 31.12.2017 er det gitt konsesjon til to vindkraftetableringer i kommunen. Dette er på Sørmarkfjellet og Innvordfjellet. I 2014 inngikk kommunen kompensasjonsavtaler med begge potensielle utbyggere; Sarepta Energi AS og Zephyr AS. Pr. d.d. er det ikke tatt investeringsbeslutninger i noen av disse anlegg. (Innvordfjellet vindkraftanlegg var pr. 31.12.17 fortsatt underlagt klagebehandling i Olje- og Energidepartementet (OED). Ved avleggelsestidspunkt av denne årsmelding har imidlertid OED stadfestet konsesjonen som ble gitt av NVE)

Kommunereformen/nytt inntektssystem

Kommunestyret vedtok i junimøtet 2016 at en fortsatt ønsket å bestå som en egen kommune. Regjeringen har i 2016 vedtatt nytt inntektssystem for kommunene. Blant annet avhenger størrelsen på kommunenes basistilskudd av om en ut fra avstandskriterier til større befolkningskonsentrasjoner (5000 innbyggere) blir definert som «frivillig liten» eller «ufrivillig liten». Ut fra avstandskriteriet førte dette til en økning i kommunens basistilskudd på ca kr. 1.mill for 2017, men andre forhold - bla. knyttet til befolkningsutvikling og demografi, medførte likevel til en prognosert realnedgang i kommunens frie inntekter også for 2017. Kommunens andel av skatteinntektene økte imidlertid mer enn forutsatt, slik at kommunen likevel ikke fikk en totalrealnedgang i de frie inntektene. I de siste år har endringer i kostnadsnøkler, endring på vekting av ulike kriterier, samt reduksjon av justering av distriktstilskudd i henhold til forventet prisvekst, ført til relativt større overføringer til vekstkommuner i forhold til distriktkommuner med lavere vekst. En befolkningsutvikling minst i tråd med landsgjennomsnittet vil være avgjørende for å kunne opprettholde inntektsnivået.

Med bakgrunn i kommunens størrelse og ressurstilgang m.v., er kommunen avhengig av å få etablert samarbeidsordninger opp mot nabokommunene på en rekke tjenesteområder. Pr. i dag kjøper f.eks. kommunen en rekke tjenester fra Midtre Namdal samkommune (MNS) (se oversikt lenger ut i tekst). Fra og med 1.1.2020 vil MNS bli avviklet, og nabokommunene Namdalseid, Namsos og Fosnes danner en ny kommune. Dette betinger således at Flatanger kommune også videre oppnår et godt samarbeid med vår «nye nabo», med mulighet for å inngå nye samarbeidsavtaler.

Vekst i sysselsettingen/økt bosetting

I 2017, på linje med de siste år, har kommunen hatt en relativt stor vekst i sysselsettingen innenfor privat næringsliv. (Prosentvis på topp i Nord-Trøndelag.) Dette legger et godt grunnlag for økt bosetting og øvrig positiv samfunnsutvikling.

Utvikling av tjenestetilbud/organisasjonsutvikling.

Budsjetterte stillingsreduksjoner ble gjennomført i h.h.t. plan.

Tjenestetilbudet innenfor de ulike tjenesteområdene har i hovedsak vært stabilt i 2017 sett i forhold til 2016, med små endringer både med hensyn til kvalitet og nivå på tjenestene.

Kommunestyret besluttet i desember 2015 at en i løpet av 2016 og 2017 skal bosette flyktninger.

Dette betinger oppbygging av nye tjenestetilbud. Dette medførte at det er opprettet en integreringstjeneste direkte underlagt rådmannen, der det i 2016, i første omgang, ble ansatt integreringskoordinator i 100% stilling. I løpet av 2016 bosatte kommunen 6 flyktninger. I 2017 er det bosatt ytterligere 13 flyktninger, hvorav 4 gjennom familiegjennforening. Integreringstjenesten ble ytterligere styrket med en 40% miljøarbeiderressurs i engasjement. Tilknyttet voksenopplæringstjeneste, som skal serve lovpålagt samfunnskunnskap- og norsk-opplæring i introduksjonsprogrammet, er fra årsskiftet 2016/2017 utvidet og fortsatt organisert i oppvekstetaten.

I 2016 ble Flatanger Frivilligsentral opprettet. Kommunens bidrag ressursmessig i denne sammenheng er ansettelse av daglig leder, og dekning av kostnader til kontor og lokaler i Miljøbygget. I 2017 ble det besluttet å gjøre denne tjeneste permanent fra og med 2018, samtidig med en reduksjon i stillingsandel til daglig leder ned til 50% fast.

Utvikling antall ansatte:

De økonomiske rammer for flere tjenester ble redusert i 2017-budsjettet. Ser en på utviklingen i antall årsverk i organisasjonen, ser en at både målsettinger i økonomiplan og forutsetninger lagt i budsjett for 2017 er oppfylt.

Antall avtalte årsverk i kommunen ekskl. lange fravær og antall sysselsatte.

	Årsverk	Sysselsatte
2007	116,6	177
.....		
2015	104,31	164
2016	102,69	160
2017	102,98	167

(Årsverkstall for 2015 - 2017 er hentet fra egen lønningsstatistikk. For året 2007 er det hentet fra KOSTRA-statistikk. Sysselsettingstall er hentet fra KOSTRA)

Trenden fra 2007 er en nedgang i både antall årsverk og antall sysselsatte i kommunen. Utviklingen viser at vedtatte føringer lagt inn i budsjett og årsplan blir satt ut i livet. I samme periode er også kommunen tilført vesentlig nye oppgaver som gjennomføres uten styrking av ansattressursen, altså gjennom effektiviseringstiltak

Siden 2007 er det gjennomførte effektiviseringstiltak som har redusert lønnsbudsjettet med ca. kr. 7,5 mill i 2017-kroner.

Kompetanseutvikling på alle nivå i kommunen bør ha et stort fokus og prioritet framover i og med tjenestenivået skal opprettholdes og videreutvikles med stadig færre ansatte.

Interkommunalt samarbeid:

For å kunne gi lovpålagte tjenester innenfor alle områder er kommunen avhengig av å samarbeide med andre kommuner. Dette for å kunne gi tjenester med lovmessig kvalitet, samt innenfor akseptable økonomiske rammer.

Pr i dag kjøper kommunen/har vertskommuneavtale med MNS (Midtre Namdal Samkommune) på følgende områder:

- Kommuneoverlege m/miljørettet helsevern
- Skatteoppkrever
- Barnevern
- Legevakt
- IT og felles systemer

- PPT (fra 1.1.2014)
- Lønningstjeneste (fra sept. 2015)

Andre viktige interkommunale samarbeid/kjøp av tjenester:

- KomRev Trøndelag IKS KomSek Trøndelag IKS
- Namdal Rehabilitering IKS Midtre Namdal Avfallsselskap IKS
- MN Vekst AS/Flatanger Vaskeri AS Krisesenteret i N.-Tr.
- Senter mot incest og seksuelle overgrep Nord-Trøndelag 110-sentral
- Region Namdal Skjenkekontrollen i Namdalen
- EINA- Etterutdanningsnett. i Namdalen Innkjøpssamarb. med NTFK
- Oppvekstsamarb. I Midtre og Indre Namd. Jordmortjenesten i Midtre Namdal
- IKT –konsulent, kjøp fra Namsos IUA – Namdal
- Marin seniorkonsulent i N.-Tr. Grunnskolesamarb. med Osen
- Grunnskolesamarb. med Namdalseid MN Kirkelige Fellesråd
- Samarbeid kommunal øyeblikkelig hjelp med Namdalseid og Osen Overgrepsmottaket i Nord-Trøndelag
- Sosiallederfunksjon, Nav Midtre-Namdalen

Nærværsutvikling

I 2017 var det gjennomsnittlige nærværet i kommunen på 89,3 %. Korttidsfraværet grunnet sykdom < 16 dager utgjorde gjennomsnittlig 1,7 % .

Gjennomsnittlig nærværsutvikling i hele kommunen samlet:

2012	2013	2014	2015	2016	2017
91 %	90,2%	91,9%	90,8%	91,8%	89,3%

Som tabellen viser, er jobbnærværsutviklingen positiv fra 2015 til 2016. I 2017 hadde vi imidlertid en økning i sykefraværet. Det er stor variasjon på gjennomsnittlig jobbnærvær innenfor de ulike sektorer i organisasjonen. Her henvises til merknader i pkt. IK/HMS-status i årsmelding for hvert hovedansvarsområde.

Vi har ikke nådd målsettingen i eksisterende IA-plan med et jobbnærvær på 93,5 %.

Flatanger Administrasjonsutvalg har vedtatt at det etableres 6 IA/HMS grupper i Flatanger kommune, sammensatt av ledelse, tillitsvalgte og verneombud. Dette for å skape forankring og oppslutning om målene i IA-avtalen og etablere lokale tiltak.

Prioritering m.v. i forhold til andre kommuner:

Utvalgte nøkkeltall 2017, kilde: KOSTRA – foreløpige/ureviderte tall pr. 15.3.2018

	Flatanger	Gj.snitt Kommunegr. 05	Gj.snitt Nord- Trøndelag
Finansielle nøkkeltall			
Brutto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	5,9	1,6	4,0
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	4,9	2,7	3,0
Brutto driftsutgifter i kroner pr. innbygger	103.240	116.894	86.770
Netto driftsutgifter i kroner pr. innbygger	70.712	81.452	57.290
Langsiktig gjeld i prosent av brutto driftsinntekter	250,4	218,4	227,7
Frie inntekter i kroner per innbygger	72.121	73.967	54.364
Netto lånegjeld i kroner per innbygger	82.849	79.997	81.959
Prioritering			
Netto driftsutgifter per innbygger 1 – 5 år i kroner, barnehager	147.000	158.443	146.266
Netto driftsutgifter til grunnskolesektor (202,215,222,223), per innbygger 6-15 år	154.095	154.140	116.204
Netto driftsutgifter per innbygger i kroner, kommunehelsetjenesten	4.078	4.797	2.820
Netto driftsutgifter per innbygger i kroner, pleie- og omsorgstjenesten	30.152	27.627	15.185
Netto driftsutgifter per innbygger 0-17 år, barneverntjenesten	2.835	8.888	10.764
Netto driftsutgifter til administrasjon og styring i kroner per innbygger (Brutto driftsutgifter 2017 til kun funksjon 120 Administrasjon i kr. pr. innbygger i sammenlignbare kommuner: Flatanger: 9.989, Osen: 11.538, Høylandet: 10.539)	12.349	10.306	4.770

	Flatanger	Gj.snitt Kommunegr. 05	Gj.snitt Nord- Trøndelag
Dekningsgrad			
Andel barn 1-5 år med barnehageplass	90,0	89,3	93,4
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning, prosent	6,2	9,6	8,9
Årsverk av leger pr. 10 000 innbyggere. Funksjon 241	7,2	11,8	9,3
Årsverk av fysioterapeuter pr. 10 000 innbyggere. Funksjon 241	14,7	8,6	7,9
Andel plasser i enerom i pleie- og omsorgsinstitusjoner	100	96,7	94,7
Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på institusjon	27,9	17,4	10,3
Andelen sosialhjelpsmottakere i alderen 20-66 år, av innbyggere 20-66 år	2,1	-	-
Andel barn med barnevernstiltak ift. Innb. 0-17 år	2,1	-	-
Produktivitet/enhetskostnader			
Korrigerte brutto driftsutgifter i kroner per barn i kommunal barnehage	186.895	204.328	194.560
Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskole, skolelokaler og skoleskyss (202, 222, 223), per elev	215.972	161.883	123.077
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 1. til 10. trinn	7,5	9,3	12,1
Korrigerte brutto driftsutgifter per mottaker av hjemmetjenester (i kroner)	215.220	239.083	241.185
Korrigerte brutto driftsutgifter i kroner, institusjon, per kommunal plass	999.955	1.035.293	1.101.490
Brukerbetaling i institusjon i forhold til korrigerte brutto driftsutgifter	12,7	12,7	12,9

2.7 Økonomiske utfordringer/strategier

Kommunen står fortsatt overfor økonomiske utfordringer, selv om vi nå ser effektene av flere års aktivt økonomisk omstillingsarbeid. Kommunens frie inntekter avhenger i stor grad av folketallsutviklingen, samt befolkningssammensetning m.h.t. aldersfordeling. Den sterke og vedvarende nedgangen av antall “unge” innbyggere som vi har hatt over flere år er den sterke årsaken til realnedgang på inntektssiden., men ifølge prognosene (SSB) er denne trend iferd med å snu.

Kommunen må imidlertid fortsatt ha fokus på å neddimensjonere tjenestene i takt med bortfall av brukere og inntekter, samtidig med at kvaliteten holdes innenfor standarder og lovgrunnlag.

Videre vil kommunens finanskostnader øke i kommende år med bakgrunn i vedtatte investeringer, bl.a. knyttet til PO-tunet.

Tross beskrevne utfordringer, er veksten i kommunens næringsliv svært positiv. Dette forventes å bidra til at en vil oppleve etter hvert en positiv befolkningsutvikling, også i de yngste aldersgrupper.

Økonomiplanen for 2018 – 2021 viser et totalt behov for nedgang i total nettokostnad på drift med ca 1 mill i årene 2018 – 2021 utover nedgang som allerede ligger inne i 2018 budsjettet. I tillegg er det budsjettert med en «årlig nettogevinst» f.o.m 2021 på Kr. 1,4 mill som følge av inntekter fra havbruksfondet. Får vi befolkningsnedgang og negativ endring i alderssammensetningen vil omstillingsbehovet øke tilsvarende. Likeledes ved evt. negative endringer i kriterier for utmåling av kommunens rammetilskudd.

Det er ut fra dette viktig at føringer og tiltak gitt i økonomiplan 2018 – 2021 følges, samtidig med at en fortsetter arbeidet med å ytterligere øker kommunens inntektsgrunnlag.

2.8 Etisk standard og kommunens interne kontroll.

Kommunen innehar vedtatte etiske retningslinjer. Administrasjonsutvalget har vedtatt en rekke rutiner og prosedyrer knyttet til kommunens overordnede internkontroll-/HMS-system som også sikrer oppfølging av de etiske retningslinjer, bla gjennom prosedyre for varsling av kritikkverdige forhold. Dette ble satt i verk og implementert i organisasjonen. Internkontrollsystemet innbefatter bl.a. en varslingsrutine og avviksrutine.

Kommunens internkontrollsystem er gjort tilgjengelig på kommunens intranettside og er bygd opp med overordnede og etatsvise rutiner/prosedyrer.

Oppbyggingen av den overordnede del, som gjelder for hele kommunen, inneholder beskrivelser og prosedyrer innenfor følgende områder:

Organisasjon

- Organisasjonskart
- Delegasjon av myndighet
- Stillingsbeskrivelser
- Funksjonsbeskrivelser
- Verneombud, verneområder og beskrivelse AMU

Prosedyrer for kontinuerlig forbedring, involvering og risikokartlegging

Avvik og avviksregistrering

Prosedyrer knyttet til HMS

Reglement og retningslinjer, ellers (IK)

Rutiner og mål knyttet til Inkluderende arbeidsliv

Reglement knyttet til økonomiforvaltning

Rutiner knyttet til personvern og informasjonssikkerhet

Hva er internkontroll og et internkontrollsystem?:

Systematiske tiltak som skal sikre at virksomhetens aktiviteter planlegges, organiseres, utføres og vedlikeholdes i samsvar med krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivingen.

Kommunens hensikt/formål med internkontroll:

Gjennom krav om systematisk gjennomføring av tiltak, skal en fremme et forbedringsarbeid i virksomheten innen:

- arbeidsmiljø og sikkerhet
- forebygging av helseskade eller miljøforstyrrelser fra produkter eller forbrukstjenester
- vern av det ytre miljø mot forurensning og en bedre behandling av avfall

Følgende overordnede mål er vedtatt:

Flatanger kommune tar godt vare på sine medarbeidere og brukernes helse og trivsel, og har et internkontrollsystem som bygger på dette overordnede mål.

Flatanger kommune innehar et helhetlig og utfordrende lederskap som bygger på:

- delegasjon og myndiggjøring gjennom å utfordre, stille krav og støtte.
- å invitere medarbeidere og tillitsvalgte til medledelse.

Følgende er vedtatt:

1. Vårt jobbnærvær ligger over 93,5 %.
2. Flatanger kommune har et akseptabelt innemiljø for brukere og ansatte.
3. Kommunens bygningsmasse er rømningsikker.
4. Det forekommer ikke branntilløp i kommunale bygg.
5. Flatanger kommune har en håndtering av utslipp og avfall som er i tråd med lov og forskrift.
6. Kommunen har forsvarlig oppfølging av el-sikkerhet.

Kommunen har gjennomført risikokartlegging og utarbeidelse av HMS-planer for alle etater samt sentraladministrasjon, men ingen ble revidert i 2017.

Med bakgrunn i Internkontrollsystemet og målet om kontinuerlig forbedring ble det i 2014/2017 vedtatt og igangsatt bl.a. følgende korrigerende tiltak:

- Forbedring av rapporteringssystemet, tertialrapportering
- Ledelsesutvikling, med organisasjonsverdier.
- Komplementering og utvikling av et helhetlig IK-system for skoler og barnehager.
- Opprettelse av IA/HMS-grupper

Beredskapsplanlegging:

Kommunen hadde høst 2016 tilsyn fra Fylkesmannen på kommunens beredskapsplan. Hovedinntrykket fra tilsynet er at kommunen har vist at de er gode på krisehåndtering. Arbeidet som er gjort med tiltakskort og oppfølgingsplan for denne gir et godt grunnlag for det videre arbeid med å styrke beredskapen i kommunen. Det ble gitt et avvik i forbindelse med tilsynet som krever oppfølging også ut 2018: «Flatanger

kommune sin helhetlige ROS er ikke i tråd med §14 i lov om kommunal beredskapsplikt av 2010 og § 2 i forskrift om kommunal beredskapsplikt av 2011.»

Bedriftshelsetjeneste

Flatanger kommune har fortsatt kontrakt med AktiMed Nord-Trøndelag AS (ANT) om bedriftshelsetjeneste i henhold til arbeidsmiljølovens § 3.3, gjeldende. Avtalen omfatter alle ansatte i kommunen.

Formålet med avtalen er i å innfri kommunens behov for bedriftshelsetjeneste, herunder bistå kommunen i arbeidet med å skape sunne og trygge arbeidsforhold, og inneha kompetanse innenfor forebyggende arbeidsmiljøarbeid og aktuelle arbeidsmiljøforhold.

Avtalen om et mer inkluderende arbeidsliv (IA)

Flatanger kommune v/ arbeidsgiver og arbeidstakerrepresentant og NAV Arbeidslivssenter underskrev i 2014 en fornyet samarbeidsavtale om et inkluderende arbeidsliv, gjeldende fra og med 1. januar 2014.

Inngåelse av denne samarbeidsavtalen innebærer at arbeidsgiver, tillitsvalgte, verneombud og øvrige ansatte i kommunen må samarbeider målrettet for å oppnå en mer inkluderende arbeidsplass.

2.9 Likestilling

Likestillingsloven:

Fremme likestilling mellom kjønnene med særlig sikte på å bedre kvinnens stilling. Kvinner og menn skal gis like muligheter til utdanning, arbeid og kulturell og faglig utvikling.

Kartlegging av situasjonen

Kjønnsstatistikk fra utvalgte områder pr. 31.12.2017 (tall fra 31.12.16 i parentes).

Område	Antall kvinner	Antall menn	Totalt
Totalt fast ansatte, eks timelønnede	98(93)	16(22)	114 (115)
Ledere	2	2	4(4)
Virksomhetsledere	5		5 (5)
Kommunestyret	7(8)	8 (7)	15
Formannskapet	2	3	5(5)
Hovedutvalg for næring, miljø og teknisk	4	3	7

Ordfører og rådmann er menn, mens varaordfører er kvinne. Imidlertid hadde varaordfører permisjon fra sitt verv i store deler av 2017. Valgt settevaraordfører er mann pr. 31.12.17. Innenfor offentlig sektor finner vi mange arbeidsplasser hvor det tradisjonelt er overvekt av kvinner. Etatene ledes av 1 mann og 2 kvinner.

Status vedr. kjønns sammensetning i Flatanger kommune, viser helt klart en overvekt av kvinner i organisasjonen, og dette gjelder også blant lederne.

Innenfor den politiske ledelsen er situasjonen endret seg til en mer lik kjønns sammensetning etter siste kommunevalg. Dette gjelder både i kommunestyre og hovedutvalg. I 2017 gikk en kvinnelig representant ut fra kommunestyret grunnet flytting fra kommunen. Mannlig vararepresentant rykket da inn i samme organ.

I sittende kommunestyre er det nå 7 faste kvinnelige medlemmer av totalt 15.

I henhold til handlingsplan for likestilling, skal likestillingsperspektivet være en naturlig og synlig del av all virksomhet i kommunen, samt at en gjennom sin arbeidsgiverpolitikk skal bidra aktivt til likestilling mellom kjønnene i samsvar med likestillingslovens bestemmelser.

Bl.a. med utgangspunkt i tiltak i nevnte handlingsplan for likestilling, vil kommunen spesielt i forbindelse med lønnspolitikk, nyansettelser og kompetanseheving arbeide for å ivareta likestillingslovens formål.

I kommunens vedtatte samfunnsdel 2010 – 2020 er det angitt følgende delmål:

I Flatanger skal vi arbeide for økt likestilling i alle samfunnsfunksjoner slik at all kompetanse blir tatt i bruk til det beste for lokalsamfunnet, og som bidrag til å innfri kvinners forventninger ved valg av bosted. Som tiltak er angitt: Likestilling og likeverd bør tas opp som egne tema i sentrale kommunale organer.

2.10 Forhold mht å hindre diskriminering m.v..

Diskrimineringsloven:

Fremme likestilling, sikre like muligheter og rettigheter. Hindre diskriminering på grunn av etnisitet, nasjonal opprinnelse, avstamning, hudfarge, språk, religion og livssyn.

Diskriminerings- og tilgjengelighetsloven:

Fremme likestilling og likeverd, sikre like muligheter og rettigheter til samfunnsdeltakelse for alle uavhengig av funksjonsevne. Hindre diskriminering. Bidra til nedbygging av samfunnsskapt barrierer og hindre at nye skapes.

Det gjøres kontinuerlige tilpasninger i tjenester og infrastruktur for å fremme lovenes formål.

Varmebassengtilbud i bassenget på Lauvsnes har utvidet/bedret tilbudet for flere innbyggere med nedsatt funksjonsevne. Kommunen opprettholder også driftsavtalen/driftsstøtten til vekstbedriften Flatanger vaskeri AS.

Kommunen besluttet i 2017 å gjøre frivilligsentralen som et lavterskeltilbud til et fast tilbud.

Det er i regi av kultursjef/folkehelsekoordinator, delvis i samarbeid med frivillige, arrangert lavterskel kulturtilbud som fremmer bred deltakelse til alle grupper og lag i befolkningen. Som et ledd i oppfølging av sykmeldte, jobbes det kontinuerlig med å tilby tilrettelagt arbeid, samt ellers i tråd med IA-avtalens forpliktelser.

I 2016 ble det etablert integreringstjeneste i kommunen, med formål bosetting av flyktninger. I 2016 ble det bosatt 6 personer, og i 2017 ble det ytterligere 13 flyktninger bosatt (herav 4 personer som følge av familiegjenforening). Integreringstjenesten og tilhørende voksenopplæringstjeneste i forbindelse med introduksjonsprogrammet ble oppskalert i 2017.

I tillegg er det etablert et godt samarbeid med Flatanger Røde kors gjennom bl.a. opprettelse av språkkafe.

Universell tilrettelegging innehar fokus i forbindelse med rehabiliteringsarbeid.

I kommunens vedtatte samfunnsdel 2010 – 2020 er det angitt følgende delmål:

Flatanger skal være et åpent og inkluderende samfunn preget av toleranse og raushet

3. Del 2. Årsrapport for driftsenhetene

Innenfor hovedansvarsområder med driftsansvar, er rapporten delt inn i 5 avsnitt:

- 1) Beskrivelse av virksomheten
- 2) Ressursinnsats/ressursutnyttelse
- 3) Måloppnåelse
- 4) utfordringer framover
- 5) IK/HMS-status (Med unntak av hovedansvarene 0, 5 og 6)

4. Hovedansvarsområde 0; Sentrale styringsorganer

4.1 Beskrivelse av virksomheten

- Politisk- / nemnd -/ råds-arbeid
- Valg
- Kontrollutvalg
- Ordfører og varaordfører

Etter valget i 2015 ble utvalgsstrukturen endret, noe som medførte at hovedutvalg for omsorg og oppvekst ble avviklet, og ansvarsområdet overført til formannskapet.

Etter kommunevalget høst 2015 fikk kommunestyret følgende mandatfordeling:

SV:	2 representanter
AP:	3 representanter
FRP:	2 representanter
H:	2 representanter
SP:	4 representanter
V:	2 representanter

Ordfører, Olav Jørgen Bjørkås (SP) og settevaraordfører, Arne Skorstad (H) (Varaordfører, Ingunn Eikeseth Torgersen (AP) har pt. permisjon)

4.2 Ressursinnsats/ressursutnyttelse.

Utvikling/nettoresultat siste 4 år. Netto driftsutgifter. Beløp i hele 1000 kr:

Hovedansvar 0	Regnskap	Budsjett	Underskudd	Overskudd
2014	1 240	1 432		192
2015	1 531	1 420	111	
2016	1 457	1 398	59	
2017	1 582	1 499	83	

Resultat og kommentarer siste år på fagansvars/(evt. ansvarsnivå). Beløp i 1000 kr:

Ansvar / Fagansvar	Tekst	Regnskap	Budsjett	Underskudd	Overskudd
0010	Kommunest./formannsk.	225	190	35	
0020	Ordfører/varaordfører	935	927	8	
0050	Hovedutv. NMT	145	87	58	
0069	Ungdomsråd	29	40		11
00	Sentrale styringsorganer	1 333	1 244	89	
0200	Kontrollutvalg	177	181		4
0210	Eldreråd	29	29	0	0
02	Styringsorganer	206	210		4
04	Valg	43	45		2
	Totalt HA 0	1.582	1 499	83	

Kommentarer:

Overforbruk knyttet til politisk drift, kommunestyre, andre utvalg og NMT skyldes noe høyere politisk aktivitet enn forventet, ikke minst knyttet til den faste plan- og byggekomite. Eller er det relativt små differanser mellom regnskap og budsjett.

4.3 Behandlede saker 5 siste år:

	2013	2014	2015	2016	2017
Kommunestyret	68	58	68	79	64
Formannskapet	59	56	55	103	71
Næringsfondstyret	31	20	35	24	19
Administrasjonsutvalget	5	4	4	2	5
Arbeidsmiljøutvalget	15	9	9	5	3
Hovedutvalget NMT	113	59	83	87	57

4.4 Fremtidige utfordringer

- Oppfølging av intensjoner lagt i folkevalgtopplæringen
- Følge opp intensjoner/strategier lagt i kommunale planer, samt legge nye strategier

5. Hovedansvarsområde 1; Fellesutgifter, stab, støtte

5.1 Beskrivelse av virksomheten

- Lede, samordne og koordinere kommunens virksomhet på alle områder
- Tilsyn med den kommunale forvaltning og drift
- Felles organisasjonsutvikling og personalarbeid
- Kommunal informasjon
- Overordnede og strategiske planer
- Økonomiplan
- Årsplan og budsjett
- Regnskap og økonomiforvaltning
- Fakturering og innfordring av kommunale krav
- Lønnsutbetaling og lønningsregnskap
- Forvaltning og innkreving av kommunale formidlingslån
- Driftsansvar IT anlegg/ systemer/ applikasjoner
- Kundemottak og service
- Forvaltning av felleskostnader
- Eiendomsskattekontor
- Integreringstjeneste, bosetting og integrering av flyktninger

Sentraladministrasjon har sekretærfunksjonen for kommunestyre, formannskap, valgstyre, rådet for funksjonshemmede og eldre, forhandlingsutvalg, arbeidsmiljøutvalg og administrasjonsutvalg. Driftskostnader til drift revisjon inngår også i hovedansvarsområdet.

5.2 Ressursinnsats/ressursutnyttelse.

Utvikling/nettoresultat siste 4 år.

Netto driftsutgifter. Beløp i hele 1000 kr:

Hovedansvar 1	Regnskap	Budsjett	Underskudd	Overskudd
2014	7 263	7 311		48
2015	6 906	7 319		413
2016	6 218	7 534		1 316
2017	6.742	8.611		1.869

Resultat og kommentarer siste år på fagansvars/(evt. ansvarsnivå). Beløp i 1000 kr:

Ansvar/ fagansvar	Tekst	Regnskap 2017	Budsjett 2017	Underskudd	Overskudd
1012	Kontingenter	338	414		76
1013	Personforsikringer	209	222		13
1016	Velferdstiltak ansatte	7	25		18
1017	Felles kontorutgifter	248	395		147
10	Sum Fellesutgifter	803	1 056		253
1100	Eiendomsforvaltning	76	63	13	
1119	Bosetting av flyktninger	-639	748		1.387
11	Div. prosjekter	-563	811		1.374
1200	Rådmannskontoret	2 426	2 650		224
1220	Kommunekassen	1 833	1 842		9
1230	IT-formål	1 718	1 646	72	
1250	Prosjektleder(bedriftshelse)	98	96	2	
12	Sentraladministrasjon	6 075	6 234		159
13	Revisjon	375	375	0	0
14	Tap fordringer	52	135		83
	Totalt HA 1	6 742	8 611		1 869

Kommentarer:

Ansvar 1012 og 1016: Feilbudsjettering, samt feilpostering

Ansvar 1013: Lite avvik

Ansvar 1017: Overskudd skyldes i hovedsak mindre kostnader enn budsjettert til kontormateriell og rekvisita, samt telefoni. Videre er det underforbruk knyttet til lisenser på dataprogram, men dette må ses i sammenheng med overforbruk på ansvar 1230.

Ansvar 1100: Kostnader knyttet til forvaltning av eiendomskatteordningen. Små avvik.

Ansvar 1119: Overskudd skyldes ikke benyttet integreringstilskudd. (Hele årstilskuddet ble utbetalt for de flykninger som ble bosatt i 2017 uavhengig av når bosettingen skjedde). Ubrukt ramme vil bli foreslått avsatt til et eget driftsfond i forbindelse med disponering av årsresultatet for 2017.

Ansvar 1200: Positivt avvik skyldes at sykefravær ikke ble fullt ut erstattet med innleie av vikar, samt at avsatte midler til 100% rådgiver personal fra 1.1.2017 ikke ble effektuert før medio 2017.

Ansvar 1220: Små avvik.

Ansvar 1230: Noe større kostnad i forbindelse med datakommunikasjon/lisenser. Må ses i forbindelse med underforbruk på ansvar 1017.

Ansvar 1250: Området omhandler felleskostnader til bedriftshelsetjeneste som ble etablert i 2011 for alle kommunens ansatte etter en felles anbudsrunde med nabokommuner.

Hovedkonklusjon:

- Mindreforbruk på innkjøp av kontormateriell og rekvisita, samt lavere kostnader til kontingenter.
- Ubenyttet statlig tilskudd i forbindelse med bosetting av flykninger, totalt kr. 1.387.000 bidrar sterkt til mindreforbruket. I forbindelse med årsoppgjørdisposisjoner vil rådmannen foreslå at dette settes på et eget driftsfond for bruk i samme tjeneste.
- Reduserte lønnsutgifter grunnet vakanse i deler av året i stillingen rådgiver personal.

5.3 Måloppnåelse med vurdering

Hovedmål for området:

Gjennom ledelse og støttefunksjoner, gjøre kommunens organisasjon (etatene) best mulig i stand til å omsette statlige føringer, lover og forskrifter samt kommunale mål og vedtak innenfor rammen av tildelte ressurser.

- Ledelse, samordning og koordinere kommunens virksomhet på alle områder:

All ledelse, samordning og koordinering bygger på kommunens organisasjonsverdier: ”Tydelighet, Respekt, Lojalitet, Samhandling og Service”.

- Ukentlige møter i rådmannens ledergruppe
  - 2 møter i året med alle ledere med personalansvar
  - Stabsmøter
  - Stillingsbeskrivelser
  - Oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapporter
  - Kontinuerlig/daglig oppfølging/støtte
  - Bindeledd mellom administrasjon og politisk valgte organ.
  - Møter i AMU
  - Interne personalmøter
  - Ledelse av integreringstjeneste/bosetting av flyktninger.
  - Arbeid med lukking av avvik i depot-arkiv. Arbeidet ikke fullført enda.
  - Gjennomføring av lokale lønnsforhandlinger.
- Tilsyn med den kommunale forvaltning og drift
    - Budsjettoppfølging, tertialrapportering
    - Saksforberedelse til administrasjonsutvalg, formannskap og kommunestyre (Delvis også næringsfond).
    - Rapportering gjennom årsmelding
    - Følge opp overordnede internkontrollrutiner (IK)
    - Rapportere til statlige myndigheter
    - Fast tema i ledermøter
- Felles organisasjonsutvikling og personalarbeid
    - IA/HMS-arbeid.
    - Personal-/og fagmøter i sentraladministrasjonen
    - Kvalitetssikring og saksbehandling i personalsaker/oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapporter
    - Oppfølging i h.h.t. bestemmelser sykmeldte
    - Kontinuerlig vurdering av omfang og nivå på tjenesteproduksjon med tilhørende vurdering av organisasjonen
    - Servicekontoret utfører også skolesekretærfunksjon tilsvarende ca 20% stilling.
    - Videreutvikling integreringstjeneste/bosetting av flyktninger.
- Kommunal informasjon
    - Utgivelse av 10 utgaver av kommunebladet ”Hør her”
    - Vedlikehold av kommunal hjemmeside og facebook-side
    - Utsendelse av saklister m.v. /utlegging til høringer m.v.
    - Igangsatt arbeid i forbindelse med fornying av kommunal hjemmeside

- Overordnede og strategiske planer/større saker til behandling
  - Rullert økonomiplan
  - Årsplan- og budsjettprosess
  - Kommunens årsmelding
  - Revidering av delegasjonsreglement ble ikke påstartet.
  - Revidering av kommunens overordnede Risiko- og Sårbarhetsanalyse får å bl.a. lukke avvik etter fylkesmannens tilsyn er påstartet, men ikke fullført i 2017.
- Regnskap- og økonomiforvaltning
  - Gjennomført i henhold til lover og forskrifter.
- Eiendomsskattekontor
  - Etablering av rutiner, eiendomsskattekontor, takstnemnder og takseringsarbeid i forbindelse med innføring av eiendomsskatt for hele kommunen f.o.m. 2012.
- Integreringstjeneste/bosetting av flyktninger
  - Drift av tjeneste; Planlegging, bosetting, opplæring, kvalifisering, sysselsetting og integrering.
  - Integreringstjenesten er direkte underlagt rådmannen, mens tilhørende voksenopplæring (norsk og samfunnsfag) er underlagt oppvekstsjefen. I 2017 bosatte kommunen ytterligere 13 flyktninger i tillegg til 6 personer som ble bosatt i slutten av 2016. Av totalt 19 bosatte er 15 bosatt etter anmodning fra IMDI og 4 personer har flyttet hit gjennom innvilget familiegjenforening. 12 personer gjennomfører lovpålagt 2-årig introduksjonsprogram.

Hovedkonklusjon, måloppnåelse hovedansvarsområde 1:

God måloppnåelse, ikke minst i forbindelse med de fleste områder innen økonomistyringen. Vanskelig å frigjøre nok ressurser knyttet til overordnet kommunal strategi og planutvikling. Dette fører til at en del plan- og strategiprosesser skyves ut i tid. God budsjett disiplin i egen organisasjonen.

Drift og oppbygging av kommunens integreringstjeneste er en betydelig meroppgave, og har medført behov for betydelige omprioriteringer gjennom året med hensyn til ressursinnsats. Utenom ressurser knyttet til voksenopplæringen, som er underlagt oppvekstetaten, er det pr. årsskiftet fast ansatt integreringskoordinator i 100% stilling, samt miljøarbeider i 40% stilling i engasjement, og finansiering av 20% forhøyet stillingsandel til helsesøster.. Rådmannen ser at tjenesten bør styrkes ytterligere med formål om å oppnå best mulig måloppnåelse mht god integrering gjennom deltakelse i kommunens samfunns- og arbeidsliv.

5.4 Fremtidige utfordringer

- Sikre og gjennomføre god økonomistyring og driftstilpasning i forhold til stadig trangere økonomiske rammer/budsjett.
- Videreutvikle integreringstjenesten; skaffe flere språk- og arbeidspraksis-plasser, arbeide for sysselsetting og bedre integrering.
- Sette av nok tid til ledelse, kontroll, og administrative oppgaver.
- Sikre rett og optimal organisering av tjenestetilbud i henhold til ressurstilgang og lovkrav/kommunale vedtak.
- HMS/IA-arbeid – bedre rutiner, oppnå økt jobbnærvær
- Bedre intern- og eksterninformasjon
- Gi rom for ledelsesutvikling og økt kompetanse
- Generell kommunal rekruttering
- Planarbeid; Revidering ROS og beredskapsplan, samt lukke avvik knyttet til depot-arkiv.
- Oppnå tilstrekkelige, kvalitative- og ressursmessige- gode samarbeidsordninger med nabokommuner sett i lys av kommunereformen.

5.5 IK/HMS-status

Antall registrerte avviksmeldinger/nestenulykker:

I sentraladm. er det registrert ingen avviksmeldinger knyttet til HMS.

Ingen nestenulykker er registrert.

Jobbnærvær for hele året:

Gjennom året har ansatte i sentraladministrasjonen hatt lavere jobbnærvær i 2017 enn i 2016, med et gjennomsnittlig jobbnærvær på 96,8%. Sentraladministrasjonen innehar pr. 31.12.17 få besatte stillingshemler, totalt 700%, hvorav 40% er engasjement, på i alt 8 ansatte. Det er lite korttidsfravær innenfor området, gjennomsnittlig kun 0,8% fravær som har kortere varighet enn 17 dager.

Prosent gjennomførte medarbeidersamtaler i 2017:

Det ble ikke gjennomført planlagte medarbeidersamtaler i sentraladministrasjonen, samt for etatssjefene der rådmannen besitter personalansvaret, i 2017, men det ble imidlertid gjennomført en rekke ikke formaliserte medarbeidersamtaler, og sykemeldtoppfølgning utføres fortløpende med medarbeiderne. Planlagte/formaliserte medarbeidersamtaler gjennomføres i begynnelsen av 2018.

Spesielle risikoforhold og HMS-utfordringer i løpet av året:

I HMS-plan for virksomheten med bakgrunn i vurdering av risikoforhold, er etablering av felles møte- og spiseplass som er trivelig og oppvarmet, prioritert høyest. Med unntak av forbigående problemer med oppvarming, er dette nå på plass. AMU har gitt anmerkning mht manglende mulighet for utluftning rommet. Videre er interninformasjon i forbindelse med lunsj første mandag hver måned etablert. Til tider høyt arbeidspress, små fagmiljø, og utfordringer m.h.t. prioritering av oppgaver, anses som et risikoforhold.

6. Hovedansvarsområde 2; Oppvekst og kultur

6.1 Beskrivelse av virksomheten

Årsmeldingen omhandler virksomhet som administrativt er knyttet til oppvekst- og kultursektoren. Formannskapet politisk utvalg for fagområdene.

Administrativ leder for området er oppvekstsjefen. Det er til sammen ni fagområder innenfor etaten. Fagområdene yter tjenester i tråd med gitte lover og forskrifter. Tjenestene er lovpålagte, men nivå på tjenestene er i mindre grad lov- og forskriftsstyrt.

6.2 Ressursinnsats / ressursutnyttelse

Tabell 2.1 Utvikling/nettoresultat siste 6 år.

Netto driftsutgifter. Beløp i hele 1000 kr:

Hovedansvar 2	Regnskap	Budsjett	Underskudd	Overskudd
2012	21.659	21.874		215
2013	21.435	22.199		764
2014	22.405	22.915		510
2015	22.127	22.555		428
2016	21.423	22.477		1.054
2017	20.676	21.747		1.071

Tabell 2.2 Oversikt over nettodriftsutgifter. Beløp i 1000 kr

	Programområder	2012	2013	2014	2015	2016	2017
2.1	Administrasjon	780	707	1.109	816	894	913
2.2	Grunnskolen	14.131	14.012	13.616	13.877	12.908	12.247
2.3	Andre undervisningsformål	- 39	-168	20	-19	12	12
2.4	Barnehage og fritidshjem	4.559	4.381	5.011	4.975	5.269	5.179
2.5	Skolefritidsordningen	329	567	729	732	780	743
2.6	Musikk- og kulturskolen	724	657	599	491	375	364
2.7	Bibliotek	328	354	369	361	375	384
2.8	Kultur	847	860	888	801	758	765
2.9	Flatangerhallen		65	65	91	52	68
	Netto driftsutgifter	21.659	21.435	22.406	22.127	21.423	20.676

Tabell 2.3 Resultat og kommentarer på fagansvar.

Beløp i 1000 kr:

Ansvar	Tekst	Regnskap	Budsjett	Underskudd	Overskudd
21	Oppvekstkontoret	913	935		22
22	Grunnskolen	12 247	12 726		479
23	Andre undervisnings	12	12		
24	Barnehager og fritidshjem	5 179	5 400		221
25	Skolefritidsordning	743	963		220
26	Musikk- og kulturskolen	364	384		20
27	Bibliotek	384	382	2	
28	Kultur	765	858		93
29	Flatangerhallen	68	87		21
	Totalt	20 676	21 747		1.071

Kommentarer:

22 Det positive avviket på grunnskole er i hovedsak knytta til at 2200 Grunnskolen felles har et positivt avvik på 459 000 kr. En 20% stilling som skulle vært belasta grunnskolen felles, er i stedet blitt belasta Lauvsnes skole. 120 000 kr til kjøp av IT-tjenester fra Namsos kommune ble ikke brukt, da Namsos ikke hadde stillingsressurs de kunne selge i 2017. Skoleskyss er 86 000 kr lavere enn budsjettert, i hovedsak pga. at fylkeskommunen har dekt større andel av skyssen enn det som var avklart under budsjettarbeidet.

23 Nettobeløpet omfatter tilskudd til Namdal Folkehøgskole og kjøp av logopeditjenester for voksne. Voksenopplæringa, det vil i hovedsak si opplæring i norsk og samfunnsfag for flyktinger og andre fremmedspråklige med rett og plikt til opplæring, er også regnskapsført på ansvar 23. Utgiftene dekkes av øremerka statstilskudd, og justert mot bundet driftsfond

24: Barnehagene hadde et positivt avvik på 124 000 kr, fordelt med 19 000 kr på felles barnehageutgifter, 124 000 kr på Vangan barnehage og 78 000 kr på Solbakken barnehage.

25: SFO Lauvsnes skole hadde et positivt avvik på 157 000 kr. Inntekter utover budsjettert pga. flere barn utgjør 83 000 kr. SFO Utvorda hadde et positivt avvik på 63 000 kr, i hovedsak knyttet til redusert innleie ved fravær. Oppvekstsenteret samla hadde et positivt avvik på 185 000 kr.

28: Innsparing skyldes at kultursjef var ansatt i redusert stilling i deler av året.

6.3 Måloppnåelse med vurdering

Fagansvar 21 Administrasjonen

Oppvekstsjefen er administrativ leder for etaten, samt øverste leder når det gjelder nødvendig planlegging, koordinering og effektivisering av oppvekst- og kulturetaten. Funksjonene rektor for voksenopplæringa og rektor for kulturskolen inngår i oppvekstsjefstillinga. Intern ledelse samordnes gjennom ledermøter, kontormøter, diverse løpende møter og besøk på enhetene.

Kulturskolen er videreført som før.

Aktiviteten i voksenopplæringa er utvida slik at i tillegg til 85% lærer, er det overført 30% lærerstilling fra Lauvsnes skole midlertidig for skoleåret 2017-2018. I perioder er en av flyktingene innleid som lærer i inntil 75% stilling. Med flere flyktinger økte omfanget av oppgavene knyttet til voksenopplæringa betydelig sammenligna med foregående år. Oppvekstsjefen deltok sammen med flyktingekoordinator på en kursdag for kommunene på Steinkjer.

Ved slutten av 2017 gjorde kommunestyret nytt vedtak om framtidig drift av frivillisentralen. Etter at Frivillig Flatanger la ned sin virksomhet, velger kommunestyret nå hele styret. Frivillisentralen ble vedtatt videreført som fast organisasjon, med daglig leder tilsatt i 50% stilling. Fordelingen med oppvekstsjefen som nærmeste leder for daglig leder, og styret som aktivitetsansvarlige, er videreført som tidligere.

Innenfor barnehageområdet ble det etablerte nettverket av barnehagestyrere i Flatanger, Fosnes og Namdalseid videreført. Felles styrersamlinger har bl.a. resultert i felles planleggingsdager og andre felles kompetanseutviklingstiltak for ansatte i barnehagene. Oppvekstsjefen har deltatt i to samlinger arrangert av FM, en lagt til Grong og en todagers samling på Rørvik. Ny rammeplan for barnehagene ble gjort gjeldende fra 01.08.2017, og både innhold og implementering av denne var hovedtema for samlinger i 2017.

Felles møter med PPT, oppvekstsjef og rektor for hver enkelt skole ble gjennomført også i 2017. I tillegg til generelle samarbeidsspørsmål, brukes møtet til gjennomgang og vurdering av utfordring rundt enkeltelever, for avklare mulighetene for om bedre tilpassa opplæring kan gi et forsvarlig opplæringstilbud, uten at det gjøres enkeltvedtak om spesialundervisning.

Olav Duun vgs. har etablert et tettere samarbeid med kommunene. De arrangerte i 2017 både fellesmøter med kommunen, og møter med hver enkelt kommune hvor elevresultater ble gjennomgått. Fra Flatanger deltok rektor ved Lauvsnes skole og oppvekstsjefen. Det er spesielt fokus på fagene matematikk og kroppsøving, da forskning viser at svake karakterer i matematikk eller mye fravær i kroppsøving på ungdomstrinn, øker faren for frafall i videregående skole.

Som forberedelse til fylkessammenslåingen har det vært økt aktivitet i skole- og barnehagenettverket i KS, og gjennomført flere samlinger for alle oppvekstansvarlige i samarbeid med nye fylkesmannen. Som et ledd i videre kompetanseutvikling i skolene, har fylkesmannen opprettet et bredt sammensatt «Samarbeidsforum for kompetanseutvikling i Trøndelag», hvor bl.a. ni representanter fra regionale kompetansenettverk er med. Midtre Namdal er representert med fagsjefen i Overhalla. Oppvekstansvarlige i de fem kommunene er enige om at pga. felles utfordring med svake resultater i lesing på 5.trinn, er begynneropplæring i lesing vårt prioriterte satsingsområde fra og med 2018. Arbeide med tiltak skal være i samarbeid med Nord Universitet.

Felles kommunal ressursgruppe fra 2013 med deltakelse fra barnevern, helsesøster, rektorer og barnehagestyrere ble videreført i 2017

Med bakgrunn i kontrollutvalgets plan for forvaltningsrevisjon, ble det gjennomført forvaltningsrevisjon med tema «Elevenes psykososiale miljø».

Fagansvar 22 Grunnskolen

Hjemmel: Opplæringslova

Flatanger kommune har to offentlige grunnskoler, Lauvsnes skole og Utvorda oppvekstsenter. Begge skolene, og Solbakken barnehage, er godkjent etter "Forskrift om miljøretta helsevern i skoler og barnehager". Flatanger kommune kjøper i tillegg ungdomsskoleplasser ved Statland skole for elever tilhørende Utvorda skolekrets som ønsker å gå u-trinnet på Statland, samt plasser i grunnskolen ved Sæter skole for elever som har fått innvilget skoleplass her av formannskapet. Kommunen har ansvar for å gjøre enkeltvedtak og dekke kostnadene til spesialundervisning til alle elever bosatt i kommunen, uavhengig av hvilken skole de går på.

Sum netto driftsutgifter til grunnskole, per innbygger 6 – 15 år. Hentet fra KOSTRA (kostrafunksjon 202 i kommuneregnskapet). Beløp i hele 1000 kr.

2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
93	104	110	111	119	124,5	125

Elevtall og antall kontaktlærere:

Skole/år	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Lauvsnes, b.trinn	52-4	50-4	41-3	42-3	40-4	43-4
Utvorda, b.trinn	9-1	7-1	8-1	8-1	9-1	8-1
Sum barnetrinn	61-5	57-5	49-4	50-4	49-5	51-5
Lauvsnes, u.trinn	32-3	34-3	33-3	25-3	23-2	20-2
Sæter skole	4	4	3	3	3	2
Statland skole	6	7	7	3	3	5
Sum grunnskole:	103	102	92	81	78	78

Nedgangen i elevtall ser ut til å ha bremsa opp. Økt antall barn i barnehagene underbygger også dette.

Fra 1.januar 2017 er det trukket inn 114 % fast lærerstilling ved Lauvsnes skole. I tillegg ble 85% stilling overført fra Lauvsnes skole til voksenopplæringa.. Ved Utvorda skole er ressursene fra 2016 videreført.

Begge skolene tok i bruk skoleadministrativt system (Visma Flyt skole) i 2013. Det arbeides fortsatt med å få alle lærerne med på å utnytte alle mulighetene som ligger i systemet. En nedsatt arbeidsgruppe har utredet bruk av IPAD som erstatning for PC-er. Det er satt av midler i budsjett 2018 til gjennomføring.

Innenfor den statlige ordningen «Videreutdanning for lærere» gjennomførte studieåret 2016/2017 en lærer ved Utvorda skole 30 studiepoeng engelsk 1. – 7. trinn. En lærer ved Lauvsnes skole gjennomførte 30 studiepoeng matematikk 5.- 10.trinn. I tillegg til deltakelse innenfor den statlige vikarordningen, har en lærer ved Lauvsnes skole gjennomført videreutdanning i IKT, 30 studiepoeng. En lærer ansatt i vikariat ved Lauvsnes skole er i gang med siste del av samlingsbasert allmennlærerutdanning. Skoleåret 2017/2018 er fire lærere i gang med studier delvis finansiert gjennom «Videreutdanning for lærere», 30 studiepoeng. En lærer på Utvorda og en på Lauvsnes tar engelsk 1. – 7.trinn, en lærer på Lauvsnes tar engelsk 5. – 10.trinn og en lærer på Lauvsnes tar kroppsøving 1. - 10.trinn. Rektor ved Lauvsnes skole er i gang med lederutdanning for rektorer, 30 studiepoeng.

I tillegg til to alternative valgfag for 8. og 9. trinn, er ordningen med eget valgfagstilbud for 10.trinn med tema trafikksikkerhet er videreført. Begge barneskolene viste framføringer i forbindelse med juleavslutningene. Framføringene var et samarbeid med kulturskolen.

Utviklingsprosjektet “Vurdering for læring” finansiert av Utdanningsdirektoratet, ble fullført i februar 2017. Som del av videre oppfølging skal vurdering være eneste tema på fellestida en dag i uka fire ganger i året. Fra august 2016 og fram til desember 2017 er vi med på utviklingsprosjektet «Ungdomstrinn i utvikling». Dette er også initiert og delvis finansiert av Utdanningsdirektoratet. Tiltaket er i samarbeid med Nord Universitet som stiller med foreleser til samlinger ved Lauvsnes skole. Valgte tema er et semester med regning og to semester med lesing. Utvorda blir med på tema lesing som vi gjennomførte fra mars 2017 og ut året. Fem ansatte ved Lauvsnes skole har deltatt i etterutdanning vedrørende norsk for minoritetsspråklige.

Fagansvar 23 Andre undervisningsformål

Hjemmel: Introduksjonsloven, voksenopplæringsloven, opplæringslova

Dette programområdet omfatter bl.a. folkehøgskoler og voksenopplæring. Området er betydelig utvidet i 2017da vi nå tilbyr opplæring i norsk og samfunnsfag for 11 flyktninger, i tillegg til en annen voksen med rett og plikt til slik opplæring. Høsten 2017 er ca 115% lærerstilling midlertidig overført fra Lauvsnes skole. I tillegg til engasjement på timebasis i tilsammen ca en stilling. 10 flyktninger har fullført 50 timer samfunnsfag og avlagt obligatorisk prøve. Opplæringa ble i hovedsak gitt i samarbeid med Osen kommune, med vår integreringskoordinator som lærer. Prøvene avvikles ved Namsos opplæringscenter, som vi har et meget godt samarbeid med.

Fagansvar 24 Barnehage

Hjemmel: Barnehageloven

Kommunen har to barnehager, begge med fulltids tilbud. Begge barnehagene fikk i 2017 formell godkjenning etter barnehageloven. Solbakken barnehage/ Utvorda oppvekstsenter er også godkjent etter Forskrift om miljøretta helsevern, mens for Vangan er arbeidet i gang på å få slik godkjenning. Bygning og uteareal er i orden, men det mangler noen rutinebeskrivelser, i hovedsak fra kommunen som eier og bygningsansvarlig.

Solbakken barnehage som er en del av Utvorda oppvekstsenter, var det 6 barn i høsthalvåret 2017, det samme som på samme tid året før. Alle barna har 5-dagers tilbud. Solbakken barnehage er samordna med SFO for Utvorda skole. Pga. stor aldersspredning i den samla barnegruppa, er det en utfordring å kunne gi tilpassa aktiviteter til alle. I Vangan barnehage var det 33 pr 01.12.2017, et mer enn året før. 26 av de 33 barna hadde 5-dagers tilbud, mens 7 hadde 4-dagers tilbud.

Barnehagene har gjennomført felles lokal kompetanseutvikling også i 2017. Tilsvarende som i de fire foregående år, deltok alle ansatte i begge barnehagene sammen på lokale samlinger som holdes på ettermiddagstid og på enkelte planleggingsdager. Temaet i 2017 var «Realfag i barnehagen», en videreføring fra 2016. Organisering var som tidligere år, men i 2017 hadde vi tettere samarbeid med eksterne fagmiljøer med deltakelse fra «Forskerfabrikken». Ansatte har gitt meget gode tilbakemeldinger om arbeidsform og innhold i disse satsingene. Tiltakene finansieres delvis av kompetansemidler fra fylkesmannen. En ansatt ved Solbakken barnehage fullførte barnehagelærerutdanning i 2017. Pedagogisk leder ved Solbakken barnehage er i gang med videreutdanning i språk og språkutvikling, 30 studiepoeng. Fem ansatte i Vangan har fullført i studiet «Psykisk helsevern i barnehagen». En ansatt er i gang med et masterstudium i barnehageledelse.

Fagansvar 25 Skolefritidsordning (SFO)

Hjemmel: Opplæringslova §13-7 ”Kommunen skal ha eit tilbod om skolefritidsordning før og etter skoletid for 1.-4 årstrinn, og for barn med særskilte behov på 1.-7. årstrinn”

Det er i 2017 gitt tilbud om skolefritidsordning ved Lauvsnes skole og Utvorda oppvekstsenter. De faste tilbudene følger skoleruta. Det er gjort vedtak om at det kan søkes halv plass, gitt som fire ulike alternativer. Tilbudet om halv plass ble høsten 2017 brukt av tre elever på Lauvsnes, og ingen på Utvorda. SFO på Utvorda er samordna med barnehagen. Bemanningssituasjonen medfører i perioder en utfordring m.h.t. til å gi et optimalt tilbud til en gruppe med stor spredning i alder. Ved kjøp av enkeltdager i perioder utenom skoleruta, er tilbudet på Lauvsnes også samordna med barnehagen. Tilbudet om kjøp av dag utenom skoleruta er for tiden lite brukt. Høsten 2017 var det 19 elever som benyttet SFO-tilbudet ved Lauvsnes skole, seks mer enn året før. Det tilsvarende tallet for Utvorda oppvekstsenter var fem barn høsten 2017, mot tre året før.

Fagansvar 26 Kulturskolen

Hjemmel: Opplæringslova §13 - 6 : ”Alle kommunar skal aleine eller i samarbeid med andre kommunar ha eit musikk- og kulturskoletilbod til barn og unge, organisert i tilknytning til skoleverket og kulturlivet elles.” Oppvekstsjefen er rektor for kulturskolen, og har møter med lærerne ca annenhver måned.

Det er i 2017 gitt kulturskoleundervisning på Lauvsnes, Vik og Utvorda.

Elevtallet har gått ned de siste årene. Pr 1.oktober var det 27 elever innenfor sang og musikk, seks mer enn året før. Fordelingen var fire elever på Vik, fem på Utvorda og 18 på Lauvsnes. Det ble i 2017 gitt opplæring i fløyte, kornett, piano, sang, gitar, bass, slagverk og «kombi». Vi ser at kulturskolen igjen gir en viss rekruttering til korpset. I tillegg enkelttimer, er det satt av en liten ressurs til samspillgrupper. Ei lita gruppe deltok på keramikkverksted i november. På grunn av at vi ikke greide å skaffe lærer, ble det ikke gitt tilbud i dans i 2017.

Konsserter og andre arrangementer hvor elevene har hatt framføringer:

- Hyggekveld på Utvorda oppvekstsenter
- Vårkonserten i samarbeid med Bad Influence i samfunnshuset.
- Foreldrekonserter med Nordgårdstua med liten gruppe.

- Flere mindre samarbeidskonserter med elever fra Vik og elever fra montessoriskolen, og småkonserter hvor elevene optrådte for hverandre
- Liten gruppe optrådte på Zanzibar sammen med «Havfruan».
- Samarbeid med grunnskolene om andre prosjektarbeid, bl.a. framføringer på juleavslutningene og i musikktimer.

Fagansvar 27 Folkebibliotek

§ 1. Målsetting

Folkebibliotekene skal ha til oppgave å fremme opplysning, utdanning og annen kulturell virksomhet, gjennom aktiv formidling og ved å stille bøker og andre medier gratis til disposisjon for alle som bor i landet.

Folkebibliotekene skal være en uavhengig møteplass og arena for offentlig samtale og debatt. Det enkelte bibliotek skal i sine tilbud til barn og voksne legge vekt på kvalitet, allsidighet og aktualitet. Bibliotekenes innhold og tjenester skal gjøres kjent. Folkebibliotekene er ledd i et nasjonalt biblioteksystem.

Utlån på biblioteket: 4400 bøker, andre medier m.m., Dette er en liten nedgang i forhold til året før. E-bøker er nå tilgjengelig for lånerne, og i Flatanger er det registrert utlån på tilsammen 69 e-bøker.

Flatanger folkebibliotek er en del av "Namdalsbibliotekene" og har fast etablert samarbeid med bibliotekene i Midtre Namdal. Vi arrangerte bl.a. Lesefest i Namsos for skolestarterne.

I forbindelse med prosjektet "Nord-Trøndelag leser", ble det trykket ei egen bok; "Den første boka mi", og denne blir delt ut til nyfødte i forbindelse med barseltreff på biblioteket. Dette er et samarbeid med helsesøster og ordfører. Barselgruppa møtes fast på biblioteket i åpningstida annenhver uke. Det har vært fem forfatterbesøk, tre på kveldstid. Sommerens lesekampanje hadde bedre oppslutning enn året før, var rundt på alle skolene og orienterte på forhånd.

Biblioteket markerte Nasjonal bibliotekdag og deltok på Lauvsnes skole sin TV-aksjon.

Undervisningsopplegget "Digidel" (<http://digidel.no>) som vi fikk prosjektmidler til i 2016, ble avsluttet våren 2017 med lærer fra IT-kunnskap på Steinkjer.

Dersom vi tar med alle arrangement; treff, datakurs, forfatterbesøk m.m., får vi til sammen 25 arrangement med drøyt 400 deltakere.

Fagansvar 28 Kultur og 29 Flatangerhallen

I perioden 20.03.2017 – 13.08.2017 var det tilsatt kultursjef i 40% stilling knyttet til de ordinære oppgavene. Fra 14.08.17 ble det tilsatt ny kultursjef i 100% stilling. Av dette utgjør funksjon som lokal folkehelsekoordinator 20 % stilling. Klubbleder er ansatt i 10 % stilling.

Virksomheten styres etter følgende særlover: [Kulturlova](#), [Pengespilloven](#) og [Kulturminneloven](#)

Det overordnede målet for kultur er: Å gi et kulturtilbud som er med på å sikre god livskvalitet gjennom

- egen utfoldelse,
- opplevelse,
- tilhørighet og
- medvirkning.

2810 Flatanger bygdemuseum

Museets framtid er fortsatt ikke avklart. I HUOO den 1.6.2011 sak 26/11 ble det vedtatt videre utredning av museet, i tillegg til at en skulle følge et initiativ til utvidet åpningstid og etablering av venneforening. Museets venner sto for åpningstidene på museet sist sommer, som i 2014-2016. Kalenderen Flatanger i Gammeldagan 2017 ble gitt ut.

2820 Bygdebøker

Salget av bygdebøker ble noe høyere enn budsjettet.

2830 Idrett, friluftsliv, mosjon

10 på TOPP og 10 RUNDT i Flatanger ble gjennomført. I løpet av perioden løypene var merka ble det gått i alt 1820 turer. Familiebadninga ble videreført. Idrettsrådet fordelte LAM-midler (Lokale Aktivitets Midler fra Norge Idrettsforbund). Interkommunalt prosjekt med Namdalseid, Namsos og Fosnes om merking av padleruter langs namdalskysten.

2840 Andre kulturområder

Gjennom DKS (Den Kulturelle Skolesekken) ble det avholdt en orkesterforestilling i Flatangerhallen på kveldstid. På Nordgaardsstua ble det avholdt tre konserter. I tillegg ble eldredagen markert på Nordgaardsstua. Julemessa ble arrangert av Sørflatanger grendelag. Kultursjef er sekretær for Flatanger ungdomsråd og ungdomsrådet hadde møtevirksomhet og stand under Tangspræll.

2841 Ungdomsklubben

Klubben har vært åpen to fredag og to torsdager i måneden frem til oktober. Fra oktober og ut året ble det etter ønske fra medlemmene en prøveordning med åpning hver fredag. Tilbudet følger skoleruta. Det har vært et skifte av klubbleder dette året, og det er nå en leder i klubben. Det er klubbstyret som styrer aktivitetsnivået i Klubben. Det ble søkt Frifond midler for å ruste opp noe av utstyret i Klubben.

2842 UKM

Kulturverkstedet ble gjennomført med 25 deltakere. Aktivitetene var musikk, foto, tegneserieteater og kreativt verksted. Det var til sammen 40 deltakere på UKM og arrangementet ble avholdt på Lauvsnes. For tredje gang arrangerte kommunene Namdalseid og Flatanger felles UKM.

2843 Bygdekinoen

Bygdekinoen hadde i alt 316 publikummere på 16 forestillinger i 2017. Det er en nedgang fra 2016, som var et rekord år for Bygdekinoen over hele landet.

2845 Frivilligsentral

Det var ansatt daglig leder i 75% stilling i et toårig engasjement fram til 01.01.2018. Daglig leder er ansatt i kommunen, mens ansvar for aktiviteten ligger til et eget styre. Styret legger fram egen årsmelding for kommunestyret.

2900 Flerbrukshall

Flatangerhallen er stort sett utleid på kveldstid mandag-fredag, samt noe aktivitet i helgene. Hallstyret har hatt 2 møter.

6.4 Framtidige utfordringer

- Delta aktivt i det nye kompetanseutviklingssamarbeidet i nye Trøndelag, og sikre at de nye satsingene gjør en forskjell for den enkelte elev.
- Økte forventninger til tjenestekvalitet/tilpassa tjenester og reduserte økonomiske rammer både innenfor barnehage, skole, SFO og musikk- og kulturskole.
- Tilfredsstill kompetansekravene etter hvert som det blir færre ansatte og økte kompetansekrav.
- Implementere “Vurdering for læring”, “Ungdomstrinn i utvikling” og «Realfag i barnehagen», og kople disse til helhetlig og kontinuerlige utviklingsprosesser i skole- og barnehage.
- Utvikle gode opplærings tilbud til fremmedspråklige
- Sikre godkjenning av Vangan etter “Forskrift om miljøretta helsevern.....”
- Utbygging av barnehagekapasiteten
- Registrere lokalhistoriske foto og gjøre dem godt søkbare i bibliotekbasen.
- Utvide bibliotekets åpningstid.
- Avklare museets framtid.
- Opprettholde og videreutvikle dagens tilbud innen kultur og kulturskole.

6.5 IK/ HMS-status for etaten

Det vises til etatens HMS-plan angående kartlegging og plan for gjennomføring av tiltak for forhold som gjelder ansatte. Planen ble utarbeidet i 2012 og revidert i 2013 og i februar 2015. Planen ble ikke revidert i 2017.

IK-systemet for etaten ligger på felles intranettet, og er tilgjengelig for alle ansatte. Dette rulleres og revideres minst en gang pr år, og i tillegg ved behov. Det ble arrangert felles planleggingsdag i august hvor alle ansatte fra begge skolene og begge barnehagene deltok, og hvor alle ansatte ble gjort kjent med hva som ligger i kvalitetssystemet og hvor de finner det.

6.5.1 Avviksmeldinger

Det er mottatt 7 avviksmeldinger i løpet av året. De fleste gjelder manglende etterlevelse av låserutiner. I tillegg en melding om farlige stekeovner og en om liten tid til avvikling av pauser. Låserutiner gjentas flere ganger i året, stekeovnene er skifta ut og, rutiner rundt pauser er fulgt opp.

6.5.2 Jobbnærvær

Felles for alle deler av sektoren er at innsparing og redusert bemanning medfører økte belastninger, både psykososialt og fysisk.

2017	Hele året	
	Totalt	<16 d
Oppvekst og kultur	90,7 %	98,9 %
2016	Hele året	
	Totalt	<16 d
Oppvekst og kultur	91,8	98,2
2015	Hele året	
	Totalt	<16 d
Oppvekst og kultur	95,1 %	98,4 %
2014	Hele året	
	Totalt	<16 d
Oppvekst og kultur	95,8 %	98,9 %

Sykefraværet i etaten har vært lavt i mange år. Langtids sykefravær har gått litt opp i 2017. Sykmeldte følges opp i samsvar med rutinene.

6.5.3 Gjennomførte medarbeidersamtaler i løpet av året:

Det er gjennomført medarbeidersamtaler med 88% av de ansatte i løpet av kalenderåret.

6.5.4 Spesielle risikoforhold og HMS-utfordringer.

- Opphevet gangfelt er på plass ved Lauvsnes skole, men merking mangler. Det mangler også sperring av ved siden av gangfeltet for å hindre at biler kjører rundt.
- Sponavsug fra kunst- og håndverk ved Lauvsnes skole må utbedres.

7. Hovedansvarsområde 3: Helse-, sosial- og omsorgstjenesten

7.1 Beskrivelse av virksomheten

Årsmeldingen omhandler virksomhet som administrativt er knyttet til helse-, sosial og omsorgssektoren. Det er Flatanger formannskap som har overtatt funksjon som hovedutvalg. Til daglig ledes området av helse- og omsorgssjef. Det er til sammen 7 fagområder ved planområdet. Fagområdene yter tjenester i tråd med gitte lover og forskrifter. De aller fleste tjenester er lovpålagte, men loven sier ikke noe om nivå på de ulike tjenester.

7.2 Ressursinnsats/ressursutnyttelse

Utvikling/nettoresultat siste 4 år.

Netto driftsutgifter. Beløp i hele 1000 kr:

Hovedansvar 3	Regnskap	Budsjett	Underskudd	Overskudd
2014	38 248	38 452		204
2015	35 071	36 420		1 349
2016	36 408	38 580		2 172
2017	36 915	38 673		1 758

Resultat og kommentarer siste år på fagansvar. Beløp i 1000 kr:

Fagansvar/Tekst	Regnskap	Budsjett	Undersk.	Oversk.
Fagansvar 30 Prosjekter	0	0	0	0
Fagansvar 31 Administrasjon	996	1 051		55
Fagansvar 32 Legetjeneste/legevakt	2 905	2 991		86
Fagansvar 33 Fysioterapi	1 081	1 353		272
Fagansvar 34 Helsesøster/jordmor	481	524		43
Fagansvar 35 Sosialtjenesten	551	1 170		619
Fagansvar 36 Barnevern	533	828		295
Fagansvar 37 Pleie og omsorgstjenesten	30 368	30 756		388
Sum underskudd/overskudd	36 915	38 673		1 758

Kommentarer: Området har et positivt netto driftsresultat for 2017 ut fra regnskapstall på til sammen kr 1 758'.

Fagansvar 31: Positivt driftsresultat skyldes i all hovedsak refusjon sykepenges.

Fagansvar 32: Positivt driftsresultat er knyttet til økte inntekter utover det som var forutsatt.

Fagansvar 33: Positivt driftsresultat knyttet blant annet at iverksettelse av ressurs for forebyggende arbeid først ble realisert fra og med 1.11.2017.

Fagansvar 35: Samlet sett kommer området positivt ut. Forklaring er i all hovedsak at det ikke har vært noen på kvalifiseringsstønad i 2017, ett mindre forbruk innenfor området økonomisk sosialhjelp.

Fagansvar 36: Positivt driftsresultat som i all hovedsak er knyttet til et lite forbruk på tiltaksbudsjettet på grunn av ingen saker gjennom rettsapparatet i løpet av året. Samtidig er det ingen plasserte barn utenfor eget hjem i kommunen.

Fagansvar 37: Fagansvaret omfatter flere ulike ansvarsområder, samlet sett kommer fagansvaret ut med et positivt driftsresultat. Merinntekt utover budsjett skyldes refusjon på sykepenges som må ses opp mot kostnader på sykelønn på utgiftssiden. En annen årsak er lavere press på tjenestene i perioder og at driften da tilpasses dette og at ressursutnyttelsen er veldig fleksibel mellom tjenesteområdene.

7.3 Måloppnåelse med vurdering

Helse- og omsorgssjefen har for 2017 vurdert årets aktiviteter opp mot de målsettinger som de enkelte områdene har samt årsplanen. Dette for lettere å kunne vurdere om vi jobber aktivt mot de mål om er satt. Etatens overordnede mål er at Flatanger helse, sosial og omsorgstjenesten skal fremme best mulig helse og økonomisk og sosial trygghet uten hensyn til geografi, økonomi og sosial status. Etaten har også et felles overordnet mål i forhold til samarbeid og samhandling; Etaten med de enkelte fagområdene skal legge til rette for et godt internt og eksternt samarbeid mellom kommunale aktører. Samarbeid og samhandling med andre sektorer og forvaltningsnivåer er avgjørende for å løse oppgaver og oppnå resultater. Slik undertegnede vurderer 2017 aktiviteten så er det blitt jobbet godt opp mot de fleste delmål som er satt og aktiviteter som fremgikk av årsplanen for området.

Fagansvar 31 Administrasjon

Overordnet målsetting for området er at helse- og sosialadministrasjonen skal jobbe for å utvikle en organisasjon som er i stand til å endre seg selv ut fra samfunnets behov og krav. For å nå dette målet har det i 2017 blitt jobbet med følgende aktiviteter:

Det har vært stort sett stabilitet i alle stillinger ved området, og en fleksibel ressursbruk av merkantil-ressurs opp mot både legekantor og Flatanger pleie- og omsorgstun. I november tiltrådte ny kommunal fysioterapeut i 100 % stilling. Saksbehandling av administrative saker, saker for politiske utvalg, samtaler med ansatte, råd, veiledning og informasjon til innbyggerne i Flatanger. Møter i PBK i forbindelse med planlegging av nytt pleie- og omsorgstun har tatt tid. Det har vært satt fokus på utfordringer med rekruttering. Det er brukt tid på oppfølging av tunge enkeltsaker, høy møteaktivitet og stor grad av koordinering mellom ulike instanser. Deltagelse og administrativ tilrettelegging og oppfølging i forbindelse med opprettelse av tilsynssaker og lukking av avvik. Rapporteringer til sentrale myndigheter. Kommunen fikk av fylkesmannen i Nord-Trøndelag i 2016 og 2017 økonomisk tilskudd til oppstart av prosjekt Hverdagsrehabilitering. Da denne ressursen var liten ble det jobbet med å få til en større ressurs gjennom budsjettbehandlingen. Rekruttering av ressurs kom på plass i november av 2017. Sykefravær innen området har ført til en lavere aktivitet enn forutsatt, og at en del oppgaver har blitt satt på vent.

Fagansvar 32 Legetjeneste/legevakt

Overordnet målsetting for området er at helsetjenesten i Flatanger skal sikre at alle innbyggerne og de som oppholder seg i kommunen skal sikres god tilgjengelighet på stabile, likeverdige og forutsigbare helsetjenester av høy kvalitet. Helsetjenesten skal være pådriver overfor andre sektorer og medvirke til økt helsefremmende og forebyggende arbeid i kommunen. For å nå dette målet har området jobbet som følger: Sak om styrking av tilsynslegefunksjon fra og med 1. 1.2009 er vedtatt. Dette ble heller ikke prioritert styrket og gjennomført i 2017. Behovet for tilsynslege varierer gjennom året ut fra hvilket belegg pleie- og omsorgstunet til enhver tid har. I perioder brukes mindre ressurser og i andre perioder mere ressurser. Kommunale oppgaver som tilsynslegefunksjon, helsestasjonslegefunksjon og skolehelsetjenestefunksjon er fulgt i henhold til avtale. Lengden på fastlegelisten er forholdsvis stabil. Kommunens ansvar i forhold til kurative oppgaver er ivaretatt. Helsenett er innført, og dette har bedret kommunikasjon mellom legekantor og pleie- og omsorgstjenesten i forhold til informasjonsutveksling. Det har i 2017 vært stabilitet og kontinuitet i det tjenestetilbudet som er gitt. Vikarlege på plass ved lengre fravær, samt gjensidig samarbeid med Namdalseid ved korttidsfravær og møteaktivitet. Arbeid med internkontroll og fokus på HMS pågår kontinuerlig. Som tidligere år har det i ferieperioden/ turistsesongen også i 2017 vært et press på legetjenesten. Dette i form av konsultasjoner fra turister som har behov for øyeblikkelig hjelp på dagtid og som ikke har fastlege i Flatanger men rettigheter i forhold til øyeblikkelig hjelp. Utfordringene retter seg mot kapasitet og språk. Legetjenesten skal selv avvikle ferie i denne perioden på året og dette gjør driftssituasjonen mer sårbar.

Fagansvar 33 Fysioterapi

Overordnet målsetting for området er at helsetjenesten i Flatanger skal sikre at alle innbyggerne og de som oppholder seg i kommunen skal sikres god tilgjengelighet på stabile, likeverdige og forutsigbare helsetjenester av høy kvalitet. Helsetjenesten skal være pådriver overfor andre sektorer og medvirke til økt helsefremmende og forebyggende arbeid i kommunen. For å nå dette målet har området jobbet som følger: Foruten direkte pasientrettet virksomhet har fysioterapeutene utført følgende andre oppgaver for/i samarbeid med kommunen: bassenggrupper, samarbeidsmøter med NAV og fastlege, deltagelse på ansvarsgruppemøter, koordinator i ansvarsgrupper, hjelpemiddelsøknader og hjelpemiddelutprøvinger. Rehabiliteringskoordinator har jobbet opp mot Namdal Rehabilitering Høylandet. Dette innebærer søknader om kommunal rehabilitering i samarbeid med fastlege, samt å være kommunens kontaktperson i forhold til rehabilitering. Det ligger et stort arbeid i å følge opp at plassene på Høylandet blir fylt opp samt oppfølging av brukere som har vært inne til opphold. I 2017 disponerte Flatanger kommune 125 oppholdsdøgn ved Namdal rehabilitering. Av disse ble 119 døgn benyttet. De resterende ikke brukt p.g.a. av avbestilling.

Tilbudet med varmbading/bassengtrening i Flatanger er opprettholdt i 2017. Det har blitt holdt to grupper for voksne, og voksegruppene er fortsatt svært bra besøkt. Dette er et tilbud som er svært viktig for mennesker med kroniske lidelser og som er med på å redusere behovet for individuell behandling og dermed letter trykket på tjenesten. I løpet av høsten 2017 ble det foretatt en organisatorisk endring og

styrking av fysioterapi-tjenesten. Fra og med 1.11.2017 har kommunen tilsatt 100% stilling som kommunal fysioterapeut i en nyopprettetstilling. Alle kommunale fysioterapioppgaver er nå lagt til denne funksjonen. Tiden før jul ble brukt til å bli kjent med målgruppene samt en del opplæring i forhold til hjelpemidler og hospitering. I tillegg til den kommunale ressursen har kommunen 2 driftsavtaler med fysioterapeuter på 60 % hver.

Fagansvar 34 Helsesøster/jordmor

Overordnet målsetting for området er at helsetjenesten i Flatanger skal sikre at alle innbyggerne og de som oppholder seg i kommunen skal sikres god tilgjengelighet på stabile, likeverdige og forutsigbare helsetjenester av høy kvalitet. Helsetjenesten skal være pådriver overfor andre sektorer og medvirke til økt helsefremmende og forebyggende arbeid i kommunen. For å nå dette målet har området jobbet som følger:

Helsestasjon- og skolehelsetjeneste; De lovpålagte oppgaver er utført. Fødselstall for 2017 var 6 for hele kommunen. Hjemmebesøk til nyfødte. Spe- og småbarns kontroller har 100 % oppmøte. Tilnærmet full vaksinasjonsdekning for spe-, små- og skolebarn. Skolehelsetjenesten; det er utført helsekontroller etter anbefalinger fra veileder om helsestasjon- og skolehelsetjeneste. Vaksinasjonsdekning til skolebarn anbefalt etter vaksinasjonsprogrammet har tilnærmet full dekning ved avsluttet 10.klasse. Fast kontortid/tefontid opprettholdt som før ved helsesøsters kontor på de tre skolene i kommunen.

Barnehagene; helsesøster har jevnlig kontakt, planlagte møter, råd og veiledning til ansatte i barnehagen, samt observasjon og undervisning til barn.

Flyktingetjenesten; en økning i oppgaver som har latt seg gjennomføre med økt stillingsressurs. Oppgaver her retter seg i all hovedsak mot smittevern, vaksinasjon, råd og veiledning, oppgaver innen tuberkuloseområdet. Samtaler. Oppfølging av familiegjenforente.

Oppgaver øvrig befolkning; revaksinering og vaksinerer før utenlandsreiser. I 2017 har helsesøster jobbet mye med barn av skilte foreldre som trenger oppfølging og samtaler. Dette har vært tidkrevende og er samtidig et viktig forebyggende arbeid for å redusere psykiske problemer senere i livet. Tverrfaglige møter og samarbeid med en rekke instanser; PPT, Barnevern, Bup, Helseforetak, nabokommuner. Helsesøster har mange arbeidsområder som styres av nasjonale faglige retningslinjer for skole og helsestasjonstjenesten. Innbyggertallet i kommunen vokser og det er ventet mange fødsler i 2018.

Fagansvar 35 Sosialtjenesten

Hovedmål og delmål for programområdet har vært retningsgivende for arbeidet gjennom året.

Formålet med Lov om sosiale tjenester i NAV er å bedre levekårene for vanskeligstilte, bidra til sosial og økonomisk trygghet, og fremme overgang til arbeid, sosial inkludering og aktiv deltakelse i samfunnet. De nasjonale mål og hovedprioriteringene legger vekt på et velfungerende arbeidsmarked med høy sysselsetting og at færre skal ha trygd eller stønad.

Fra og med 1.8.2016 ble kommunens sosialtjeneste lagt inn i NAV. Økonomisk sosialhjelp, boligtilskudd og startlån samt bostøtte inngår i denne porteføljen. Det har i 2017 vært en nedgang i antall brukere sett i forhold til året før. Varigheten på støtten er noe lengre enn tidligere. Det er en økning med hensyn til unge søkere, dette stemmer også med trenden som en ser i de øvrig kommunene i MN. Det er færre saker – men de sakene vi har er tyngre og dreier seg mer og mer mot «livsmestringsproblematikk». Det blir også signalisert fra Nav at Integrering og arbeid for våre nye landsmenn etter at perioden med introduksjonsprogram er over er ett kjempeviktig innsatsområde. Dette for å unngå at de bli avhengige av sosiale ytelser fra kommunen.

Det ble også i 2017 utført skjenkekontroller og kontroller ved utsalgssteder.

Fagansvar 36 Barnevern

Fra 01.01.2012 har barneverntjenesten i Flatanger vært en del av Midtre Namdal Samkommune barnevern. Administrasjon og rådmenn orienteres fortløpende. Antall meldinger har vært stabil for kommunen fra 2010 og frem til i dag. Det har ikke vært saker i fylkesnemnda og rettsapparatet i 2017 og det er ingen barn plassert utenfor eget hjem i Flatanger kommune. For Flatanger kommune nådde tjenesten målet for 2017 med ingen fristbrudd på undersøkelser.

Fagansvar 37 Pleie og omsorgstjenesten

Flatanger pleie- og omsorgstjeneste omfatter Flatanger pleie- og omsorgstun, Flatanger hjemmebasert omsorg, hjelpeordningene for hjemmene, tjenesten for funksjonshemmede. Tjenesten omfatter også kreft- og psykiatrimisorg. Overordnet målsetting for området er at Flatanger skal ha en pleie- og omsorgstjeneste av god og høy kvalitet. Tjenesten skal gi innbyggerne og de som oppholder seg i kommunen et trygt og variert og fleksibelt tjenestetilbud som er forutsigbart. Brukerne skal være sikret en meningsfull livssituasjon gjennom deltagelse og medbestemmelse ut fra den enkeltes behov og forutsetning. For å nå dette målet har området jobbet ut fra fastsatte delmål som forholder seg til botilbud, tjenester og kompetanse/personell.

Det har i 2017 vært god kapasitet til å motta utskrivningsklare pasienter. Det har gjennom året vært flere perioder med 1-2 pasientrom ledig. Etter samhandlingsreformen så har pasientene større kompleksitet i forhold til behandling og pleie/oppfølging. Noe ledig kapasitet på omsorgsleiligheter i tilknytning til Flatanger pleie- og omsorgstun. Omsorgshybler har vært utleid stort sett hele året. Hyblene er i perioder blitt brukt til korttidsopphold. Innenfor den bygningsmassen som eksisterer har tjenesten forsøkt å imøtekomme botilbud ut fra individuell livssituasjon og behov. Det tjenestetilbud som er gitt er vurdert å være innenfor rammen av faglig forsvarlig virksomhet. Det er gjennom hele året foretatt kontinuerlig vurdering av ressursutnyttelsen sett i forhold til den til enhver tids gjeldende driftssituasjon. Samhandling med helseforetaket fungerer bra og i tråd med intensjonene i basisavtalen for samhandling.

Flatanger pleie- og omsorgstjeneste gir tilbud om meningsfulle aktiviteter og sosialt samvær. Målgruppen her er institusjonens beboere og hjemmeboende eldre. Fortsatt samarbeid med frivillige lag og organisasjoner, enkeltpersoner og pårørende-/venneforeningen, og dette har vært ett viktig og positivt bidrag til aktiviteten.

Hjemmebasert omsorg; Stabil brukermasse i den hjemmebaserte omsorgen. Sykdomssituasjon til kommunens hjemmeboende brukere har et mere komplekst sykdomsbilde enn tidligere. Økt kombinasjon av sykdom og funksjonsnedsettelse, stadig utfordring på behandling/oppfølging. Kreftkoordinator i samarbeid med Namsos i 2017, kommet hit ved behov og på forespørsel. Drift av KØHD (kommunal øyeblikkelig hjelp døgnopphold omfatter også rus og psykiatri fra 1.1.2017) i samarbeid med Namdalseid og Osen. Tjenestetilbudet er organisert ved Namdalseid helsetun. I og med god kapasitet i egen tjeneste har tilbudet blitt lite benyttet. Innenfor tjenesten for funksjonshemmede er det fortsatt faglige utfordringer. Kommunen mottar veiledning og oppfølging fra 2.linjetjeneten. Det samarbeides med eksterne aktører (kommuner og private) om tjenester som kommunen ikke klarer å organisere faglig forsvarlig selv. Omsorgstrappen ble utarbeidet og vedtatt i 2015. Dette har bidratt til at ansatte innenfor tjenesten er blitt mere bevisst på brukers behov opp mot tilbud og tjenester på riktig omsorgsnivå. En ser at endringer i lover/forskrifter og veiledere utløser behov for å redigere vedtatte tjeneste-beskrivelser.

Det har vært høy møteaktivitet knyttet til arbeid i PBK i forbindelse med forestående utbygging av Flatanger pleie- og omsorgstun.

Institusjon, hjemmesykepleien og tjenesten for funksjonshemmede har hatt et godt og fleksibelt samarbeid om tilgjengelige personellressurser i 2017. Det å ha en så fleksibel arbeidsstokk har bidratt til at en har løst utfordrende perioder bra. Utfordring med å sikre kontinuitet og stabilitet. Høyt sykefravær som medfører press på fagkompetanse og krav til faglig forsvarlig drift er hovedårsaken til at det løses ut overtid og bruk av vikarbyrå. Samtidig så har området svart på utfordringen med å ta ned driften i de perioder hvor det har være ledig kapasitet. Dette kommer først og fremst til syne på fastlønn – i form av at stillinger er holdt vakante/ikke leid inn. Ansatte og ledere har gjort en veldig god jobb i forhold til utfordringsbildet. Fortsatt få eksterne søkere til utlyste stillinger så rekruttering vil fortsatt være det området det må jobbes kontinuerlig med.

7.4 Fremtidige utfordringer

- Økonomistyring innenfor de ulike tjenesteområder. Nivå på tjenester må ses i forhold til endringer i lovverk og de økonomiske rammer som er stilt til rådighet – rammene må være realistiske. Endring i

brukerbehov kan medføre krav om økte ressurser, men det er ikke sikkert at det er det som er det riktige svaret.

- Beholde og rekruttering av tilstrekkelig og kvalifisert arbeidskraft er ett av områdets viktigste utfordringer, dette for sikre faglig forsvarlige helsetjenester til innbyggerne og kontinuitet og stabilitet i de tilbud som gis. Her må det jobbes både med kortsiktige tiltak og langsiktige strategier. En del av tiltakene vil ha økonomiske elementer i seg.
- Større fokus på helsefremmende og forebyggende arbeid innenfor alle fagområdene.
- Kommunereform og organisasjonens omstillingsevne. Gjennomgang og arbeide med nye samarbeidsavtaler med nabokommuner som ett resultat av kommunereform. Samarbeidsavtaler innenfor de fleste deltjenester innenfor området og alle krever reforhandling sett i lys av omliggende kommuners valg.
- Organisasjonsutvikling; Arbeidstidsordninger, organisasjonsverdiene, kommunereform, HMS (helse-, miljø og sikkerhetsarbeid) /IA (inkluderende arbeidsliv).
- Kvalitetsutvikling av tjenestene sett i lys av forskriftsendringer og krav til kommunene
- Fortsatt motivering og gjennomføring av intern kompetanseheving.
- Økte behov fra brukerne med bevissthet rundt sine rettigheter.
- Pågående ombygging ved Flatanger pleie- og omsorgstun; utfordringer for brukere, ansatte i byggeperioden. Kan medføre både kapasitetsmessige og driftsmessige utfordringer som også kan påvirke økonomien.
- I perioder kapasitetsutfordringer knyttet til omfanget av kommunale oppgaver og avsatt ressurs til området. Utfordring å dekke opp alle kommunale oppgaver. Kommunen har fortsatt behov for å innhente eksternt kompetanse innenfor flere og små fagområder. Dette gjelder blant annet ergoterapikompetanse, kreftomsorg, kols, diabetes, psykisk helsevern. Det som utfordrer mest er at pasientgruppene hele tiden varierer, og at behovet ikke er konstant, og hvordan og om kommunen med bakgrunn i dette greier å utvikle kompetansen samt å gi ett tilfredsstillende tjenestetilbud. Dette er ofte områder det må samarbeides med andre kommuner om.
- Økning i barnetall og komplekse problemstillinger innenfor helsesøsters arbeidsområde Helsesøster ser en stor utfordring i forhold til å rekke alle arbeidsoppgaver fremover innenfor gjeldende stillingsressurs.

7.5 IK/HMS-status

- I 2017 er det meldt tilsammen 40 avvik for hele området. Avvikene fordeler seg innenfor flere områder, de aller fleste er lukket. Det jobbes fortsatt med å forbedre avvikskulturen.
- For 2017 har hele helse- og omsorgsetaten en gjennomsnittlig fraværspersent på 14,2%, og det er fortsatt langtidssykefraværet som er høyst.
- Det er ikke gjennomført medarbeidersamtaler innenfor fagansvar 31- 37.
- I forbindelse med bygging og planlegging er det gjennomført risikovurderinger i forhold til ansatte i tråd med rutiner. Utover dette ingen spesielle risikoforhold.

8. Hovedansvarsområde 4; Næring, miljø og teknisk

8.1 Beskrivelse av virksomheten

Virksomheten er politisk ledet av hovedutvalget for Næring, Miljø og Teknisk (NMT) som er kommunens planutvalg og består av 7 medlemmer.

Utvalget hadde 8 (8)₁₎ møter i 2017 og behandlet 57 (71) saker og 257 (259) fullmaktsaker. _{1)-(2016-tall).}

Hovedutvalget har forvaltningsansvar for plan- og bygningsloven, brannloven, forurensningsloven, havneloven, vegloven, delingsloven, jordlov, skoglov, konsesjonsloven, lov om motorferdsel i utmark, odelslov, vassdragslov, viltloven og innlandsfiskeoven.

I tillegg er det en plan- og byggekomité som etaten er sekretariat for. Det var stor aktivitet i komiteen med planleggingsmøter om PO-tunet, antagelse av anbud på prosjektering og godkjennelse av hovedprosjekt. Planene for ny brannstasjon ble godkjent på slutten av året.

Etaten har ansvaret for kommunens utbyggingsoppgaver innen nybygg og anlegg. Det var stor aktivitet på PO-tunet (fase 1), industrifeltet Storlavika, boligfeltet Kjærlighetstien, sokkel på Brøndbo og slutføring av både 4-mannsbolig, 8-mannsbolig.

Vi har også ansvaret for all saksbehandling i henhold til forannevnte lover, forvaltningen av kommunens bygg og kommunaltekniske anlegg.

Flatanger brann og redningsvesen er også en del av etatens virkeområde. Totalt er det 15,0 (13,5)₁₎ stillingshjemler fordelt på 47 (48) ansatte hvor 35 (34) er tilknyttet brannvesenet i 0,3 – 1,5 % stillingsstørrelser. _{1)-(2016-tall)}

Det er tre ingeniør/tekniker - stillinger, en merkantil/saksbehandlingsstilling i 80 %, veileder landbruk/næring i 90 % og 11 renholder /vaktmester- stillinger.

8.2 Ressursinnsats/ressursutnyttelse

Driftsutgiftene for 2017 var på 29,0 (23,6)₁₎ mil kr. og driftsinntektene var på 18,8 (13,4) mill. kr.

Netto driftsutgifter er på kr. 10.775` og budsjett var på kr. 10.054`. Dette gir et overforbruk på kr. 721`.

Investeringsregnskapet var i 2017 var på 32,4,1 mil kr. fordelt på 23 prosjekter, j.fr. tabell i pkt. 2.4.

Utvikling/nettoresultat siste 5 år.

Netto driftsutgifter. Beløp i hele 1000 kr:

Hovedansvars-område	Regnskap	Budsjett	Underskudd	Overskudd
2013	8.568	8.637	-	69
2014	9.052	8.941	111	-
2015	8.481	9.451	-	970
2016	10.204	9.967	237	-
2017	10.775	10.054	721	-

Resultat og kommentarer siste år på fagansvar. Beløp i 1000 kroner

Fagansvar (Evt. Ansvar)	Tekst	Regnskap	Budsjett	Underskudd	Overskudd
4.0/4.1	Administrasjon	1.334	1.374	-	40 ₁₎
4.2	Kommunalteknikk	1.696	1.360	336 ₂₎	-
4.3	Brann- og feiervesen	1.788	1.595	193 ₃₎	-
4.4	Kommunale bygg	5.228	5.034	194 ₄₎	-
4.5/4.6	Næring- naturforvaltning	729	691	38 ₅₎	-
Netto driftsutg.		10.775	10.054	721	-

AVVIK:

- 1) Normal drift, men vi har brukt av oppmålingsfondet for å få balanse på dette VAR-området. vi må ha større fokus på internbetaling og for oppdrag vi tar på oss for å øke inntektene.
- 2) Overforbruket er på veg både på vinter og sommer vedlikehold og området er under budsjettet i forhold til forventet vedlikehold.
Vi må få bedre styring på bestilling og fakturering.
- 3) Vi har hatt større lønnsutgifter enn budsjettet som skyldes større aktiviteter på kurs og fri kjøp andre arbeidsgivere.

- 4) Overforbruket skyldes i hovedsak vannskaden på Utvorda oppvekstsenter med høy egen andel og avkortning på forsikring (ca. kr. 400`), som vi måtte ta over drift. Vi har også hatt høye driftsutgifter på el på Lauvsnes skole (ca. kr. 100`) og reparasjonskostnader på el-kjel (ca. kr. 150`), som har en sammenheng. Vi har fått økt leieinntekter på boliger (ca. kr. 450`).
- 5) Normal drift og kun mindre budsjettmessige avvik.

8.3 Måloppnåelse med vurdering

Generelt

Det har vært et meget aktivt år med tilrettelegging av næringsareal på Storlavika, ferdigstillelse av to leilighetsbygg i Kjælighetstien og godkjenning og gjennomføring av fase 1 på PO-tunet. Dessuten ble sokkel på Brøndbo ferdigstilt og tak på Trygdheim skiftet. Reguleringsplanen på Kjælighetstien ble stadfestet og reguleringsplan arbeidet på Utvorda ble påstartet. Planen og anbudsåpning av ny brannstasjonen ble slutført på slutten av året.

Forøvrig har det vært et vanlig driftsår med mange byggesøknader, oppmålingssaker og behandling av nærings saker i næringsfondet og SMIL/NMSK - midlene. Det ble også nedlagt mye arbeid på vegadressering. Vi har ikke nådd alle drift- eller investeringsmålene i 2017.

Dette gjelder vedlikeholdsplaner for bygg og veier. Dessuten noen investeringsoppgaver, j.fr. oversikt under pkt. 2.6.

Det vises for øvrig til vedlagt oversikt over viktige hendelser i 2017 og oversikt over investeringsoppgavene.

Hoved tabell for NMT – 4.0

Beløp i 1000 kroner.

	Utgifter		Inntekter		Netto		Avvik
	Regnskap	Budsjett	Regnskap	Budsjett	Regnskap	Budsjett	
4.1 - Etatens administrasjon	3.463 (3.518)	3.194 (3.080)	2.124 (2.476)	1.820 (1.817)	1.334 (1.042)	1.374 (1.263)	+40 (+221)
4.2 - Kommunalteknikk	5.934 (5.738)	4.761 (5.038)	4.237 (4.310)	3.401 (3.723)	1.696 (1.428)	1.360 (1.315)	-336 (-113)
4.3 - Brann og feiervesen	1.968 (1.968)	1.932 (1.932)	679 (679)	506 (506)	1.788 (1.289)	1.595 (1.426)	-193 (+137)
4.4 - Kommunale bygg	8.340 (8.066)	7.686 (7.640)	3.112 (2.393)	2.652 (2.592)	5.228 (5.673)	5.034 (5.048)	-194 (-625)
4.5/4.6 - Næring og naturforvaltning	9.249 (4.337)	4.109 (4.558)	8.635 (5.161)	3.558 (3.510)	729 (509)	691 (1.048)	-38 (+539)
4.0 - SUM	28.954 (23.627)	21.682 (22.046)	18.787 (13.423)	11.937 (12.079)	10.775 (10.204)	10.054 (9.967)	+721 (+261)

(2016 – tall)

Fagansvar 4.0/4.1 – Næring, Miljø og Teknisk kontor

Teknisk kontor har hatt ett aktivt år med mange oppmålingssaker og byggesaker med stor kontaktflate mot publikum og særlig opp mot de entreprenører på leilighetsbyggene og aktiviteten i Storlavika. Det har også vært stor aktivitet i plan bygge-komiteen med PO-tunet med antagelse av hovedanbud og gjennomføring av fase 1 med blant annet bygging av nytt trafobygg, nytt kjøkken og teknisk rom.

Det ble produsert 51 matrikelbrev og det innkom 34 nye oppmålingssaker i 2017.

Vi utførte til sammen ca. 0,2 årsverk totalt ved oppfølging av eiendomsskatt i etaten i 2017 og i tillegg ble vegaadresseprosjektet med restadressering og kommunal skilting fullført i løpet av

andre halvår. Oppmålingsingeniøren og sekretær v/NMT utførte ca. 0,2 årsverk i veiadressering (kommunalteknisk måling).

Fagansvar 4.2 – VAR-formål, veger, samferdsel

Det var et normalår for hele området og vegvedlikehold er på et minimumsnivå og med et overforbruk på ca. kr. 336 på sommer og vinter vedlikehold.

Fagansvar 4.3 – Brannvern/oljevern

Det har vært et normalår, og vi har hatt 13 utrykninger hvor 5 var helseoppdrag. Ingen større bygningsbranner utover at vi hadde utrykning til boligbrann på Sætervika. To av utrykningslederne gjennomførte befalsutdanning og to brannmenn gjennomførte grunnkursopplæring i regi av brannskolen.

I tillegg ble det prioritert kjøreopplæring både i klasse to og 160-koden (utrykningskjøring). Ny mannskapsbil ble tatt i bruk i mars og gammelbil ble solgt til Polen. Planene for ny brannstasjon med konkurranseutsetting og antagelse av anbud ble gjennomført på slutten av året med oppstart 1. februar 2018. Feiingen ble tatt i egen regi.

Det ble inngått avtale om befalsvakt fra Namsos fra medio november og fram til 31. januar 2019.

Fagansvar 4.4 – Kommunale bygg

Det er krevende å holde bygningsmassen i orden med de økte kostnadene på tjenester innen bygg og anlegg. Økningene på budsjettene er ikke i tråd med lønns og prisveksten. Vedlikeholdsplaner må prioriteres for å få bedre oversikt og bedre budsjett grunnlag.

Overforbruket skyldes i hovedsak vannskaden på Utvorda oppvekstsenter med høy egen andel og avkortning på forsikring (ca. kr. 400), som vi måtte ta over drift.

Vi har også hatt høye driftsutgifter på el på Lauvsnes skole (ca. kr. 100) og reparasjonskostnader på el-kjel (ca. kr. 150), som har en sammenheng. Vi har fått økt leieinntekter på boliger (ca. kr. 450), som ikke var budsjettet.

Vi har fått på plass “bas – funksjonene” innen bygg og kommunalteknikk i tillegg den vi hadde på renhold, noe som fungerer meget tilfredsstillende. Dette har medført større andel eget arbeid og bedre koordinering og økonomistyring.

Fagansvar 4.5/4.6 – Næringsutvikling/Naturforvaltning

Det har vært et normalt år og vi har også i 2017 fått relativt god uttelling med SMIL/NMSK-tiltak selv om den totale potten til slike tiltak er redusert fra nasjonalt nivå. Samlet fikk kommunen tildelt 387.617 i tilskuddsmidler. En betydelig andel av dette (ca. 120) er tilskudd til skogbruksplanlegging. Prosjekt «Nye skogbruksplaner med MIS-registreringer» ble påstartet i 2017 og blir fullført i 2018.

Vi fikk også i 2017 stimuleringstilskudd til veterinærdeknninger i Flatanger kommune med kr. 80.000,-.

Innenfor viltforvaltning viser fellingsresultatene for året at det ble felt 104 elg, 17 hjort og 55 rådyr. Når det gjelder Næringsfondet så ble det gitt tilsagn på kr. 623.600 i til sammen 19 ulike saker.

De største sakene i året var:

- *Wenche A. L. Dahle – tilskudd til næringsutvikling 90'*
- *Zanzibar Inn – forprosjekt naturopplevelsessenter 56'*
- *AquaNor – Flatanger stand 50'*
- *Konsulentbistad veien Jøssund – Osen 50'*

Ansvarsområdet for oppdrett leverer egen årsmelding.

Vi er vertskommune for ordningen og netto utgiftene for oss var kr. 68.123 som er likt med de andre medlemskommunene (7%) i tillegg til fylkeskommunen med 50 % av kostnaden.

DE VIKTIGSTE HENDELSER I ÅRET 2017

- *Tomtearealer i Storlavika til nybygg for Havbruksparken.*
- *Ferdigstilling av kommunale leilighetsbygg Kjærlighetsstien (12 leiligheter).*
- *PO-tunet - Planlegging og antakelse av anbud på hovedprosjektet og gjennomføring av fase 1. Vedtak om oppstart samt igangsetting av arbeidene (Trafobygg), nytt kjøkken og teknisk rom.*
- *Reguleringsplan Kjærlighetsstien stadfestet.*
- *Ny mannskapsbil til Flatanger brann og redning.*
- *Planlegging ny brannstasjon og antagelse av anbud for oppstart 1. februar 2018.*
- *Mulighetsstudier utvidelse Storlavika*
- *Oppstart planlegging boligfelt Lauvsneshaugen Nord.*
- *Erverv arealer Utvorda boligfelt samt igangsetting av regulering.*
- *Rehabilitering sokkel Brøndbo.*
- *Fullføring av vegadressering med rest veinavnskilting av kommunale veinavn (Rest skilting fylkesveier.)*
- *Konkurransetsetting av ny kystfiber fra Namsos i samarbeid med nabo kommunene*
- *Statlig tilskudd for bygdefiber i Flatanger kommune (3.7 mill. kr.)*

Programområde 4.6 - Investeringsoppgaver.

Status vedtatte prosjekter - NMT

Planer	Ansvar	Prioritet, planlagt framdrift
Reguleringsplan (Kjærlighetsstien)	NMT	2017 stadfestet
Reguleringsplan, Storlavika	NMT	2017 - 2018
Omregulering, Lauvsneselva	NMT	2017 - 2018
Reguleringsplan (Lauvsneshaugen)	NMT	2017 (pågåår)
Reguleringsplan, Utvorda	NMT	2017 (pågåår)
Trafikksikkerhetsplan	NMT	2017 (utsettes til 2018?)
Næringslivets næringsplan	Prosjektgruppe	2017 (pågåår)
Utredninger		
Plan for org. brann/redning	Brannsjef/Rådmann	2017 (utsettes til 2018/2019 – midlertidig løsning 2017)
Vedlikeholds strategi/asfaltstrategi veger	NMT	2017
Planlegge enøktiltak innen oppvarming og utebelysning	NMT	2017 (utsettes til 2018?)
Prosjekt		
Planlegging/prosjektering nytt PO-Tun	Helse/NMT	Ferdig
Planlegging ny brannstasjon	NMT	Ferdig
Lukke avvik depotarkiv	Sentraladm./NMT	2018
Kystfiber, Namsen fjorden	NMT/»Ny Namsos»	Anbud mars 2018
Brebånd Flatanger (NKom-søknad)	Konsulent/NMT	Tilskudd gitt, utføring 2018/20
Vedlikeholdsplan (kommunale bygg.)	NMT	2017 (utsettes til 2018)
Oppfølginger		
Veiforbindelser (Oppfølging)	NMT/Ordfører	2017
Investeringer		
Vik, stedsutvikling	NMT	2017 (utsettes til 2018)
Hilstad bygdemuseum	NMT	2017 (el-ferdig)
Nye Pleie- og omsorgs tun	NMT	Fase 1 ferdig. Anbud antatt
Maskiner	NMT	2017 (ferdig)
Havner	NMT	2017 (ervert ferdig, rep. gjenstår)
Kloakk Øra	NMT	2017 (utsettes 2018)
Asfaltering	NMT	2017 (utsatt 2018)
Vegadressering, skilting	NMT	2017 (pågåår)
Langtjønna/Lauvsneshaugen nord boligfelt	NMT	2017 (ervert ok, reguleringsplanlegging pågåår – budsjettjustering er vedtatt)
Åtemannsbolig, integrering	NMT	2017 (ferdig)
Utvorda boligfelt, vest	NMT	2017 (ervert er foretatt, planlegging pågåår)
Storlavika vest	NMT	2017
Storlavika topp	NMT	2017 (hovedprosjekt ferdig, noe restarbeid gjenstår)
Bolig Brøndbo	NMT	2017 Ferdig
Oppgradering Miljøbygget	NMT	2017 Ferdig
Kjøp av brannbil	NMT	2017 (ferdig)
Nybygg 4-mannsbolig	NMT	2017 (ferdig)
Tomteområde (Kjærlighetsstien)	NMT	2017 (pågåår)
Bredbånd/fiber/mobil	NMT	2017 Pågåår
Løvøy kirke	Kirkelig fellesråd	2017 Ferdig
Vik kirke	Kirkelig fellesråd	2017 Ferdig

Nye prosjekter;		
Trygdheim, rehabilitering tak og en leilighet	NMT	2017 Takskifte gjennomført
Mobilutbygging(Jøssundfjorden)	NMT	2017 Hyllfjellet påstartet

Det vises for øvrig til oversikt over investeringsprosjektene i pkt. 2.4 med oversikt over budsjett og regnskap.

8.4 Framtidige utfordringer

Det må utarbeides nye strategier for hovedansvarsområde med klare mål, serviceerklæringer, planer for vedlikehold og ENØK.

Dette for å tilpasse bemanningen til de gitte oppgaver, få en bedre målstyring og tid til ledelse og utviklingsoppgaver.

Driftskostnadene har økt på alle områder og særlig gjelder det innkjøp av håndverks- og maskin-innleie og energi.

Dette gjelder spesielt på de største byggene og kommunale vegger.

Vi har de siste årene hatt en under budsjettering, som gjør det vanskelig å holde budsjett.

Vi har stort etterslep på nødvendige vedlikeholds- og rehabiliteringsoppgaver på bygg og særlig kommunale vegger.

Det må avsettes mer midler for å rette opp dette og det bør vurderes å lånefinansiere rehabilitering til veg for eksempel forsterkning og asfaltering.

Vi må få en avklaring på framtidig organisering av brann- og redningsvesenet fram til 31. desember 2019.

8.5 IK/HMS-status

Nærværprosenten for hele etaten var for 2017 på ca. 90,6%, som er over målsettingen på 93,5%.

Dette er noe lavere enn tidligere år, hvor vi har nådd målsettingen.

Det er registrert 5 avvik, men ingen alvorlige. Alle er lukket.

Det er gjennomførte samtaler med arbeidstakerne i etaten.

Medarbeidersamtalen for 2017 må formaliseres og dokumenteres bedre.

Vi bør gjennomgå rutiner og dokumentere rutiner i forbindelse med arbeid i avløpskummer og inntak og utsetting av brøytetikker.

9. Hovedansvarsområde 5; Kirkelige formål

9.1 Beskrivelse av virksomheten

- Kommunens driftstilskudd til Midtre Namdal Kirkelige Fellestråd; Samarbeidsorgan for all kirkelig aktivitet ekskl. sokneprest - virket i kommunene Flatanger, Namsos, Overhalla og Fosnes.
- Lovpålagt tilskudd til trossamfunn

9.2 Ressursinnsats/ressursutnyttelse.

Utvikling/nettoresultat siste 4 år:

Netto driftsutgifter. Beløp i hele 1000 kr:

Hovedansvar 5	Regnskap	Budsjett	Underskudd	Overskudd
2014	1 120	1 125		5
2015	1 170	1 156	14	
2016	1 154	1 156		2
2017	1 218	1 222		4

Resultat og kommentarer siste år på fagansvars/(evt. ansvarsnivå). Beløp i 1000 kr:

Ansvar	Tekst	Regnskap	Budsjett	Underskudd	Overskudd
5100	Kirkelige formål	1 184	1 184	0	0
5200	Tilskudd trossamfunn	34	38		4
	Totalt HA 5	1 218	1 222		4

Kommentarer:

Små/ingen avvik.

9.3 Måloppnåelse med vurdering

Henviser til egen årsmelding fra Midtre Namdal Kirkelige Fellestråd

9.4 Framtidige utfordringer

Henviser til egen årsmelding fra Midtre Namdal Kirkelige Fellestråd